

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ**

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У ДЗЕРКАЛІ ЗМІ:

**За повідомленнями
друкованих та інтернет-ЗМІ, телебачення і радіомовлення
23 вересня 2013 р., понеділок**

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

Верховна Рада розширила повноваження Рахункової палати Сергій Коваленко, "Голос України"	2
A.Яценюк: «Ми домовились, що Кабінет Міністрів не буде визначати, кому платити, а кому не платити та що з прикінцевих положень із фрази «розмір бюджетних асигнувань» буде виключено слово «розмір». Тобто в бюджеті мають бути передбачені кошти на виплату всієї заборгованості за рішеннями судів.	
Об'єднуй і володарюй Сергій Рахманін, «Дзеркало тижня. Україна»	4
Порівняно недавно Президент В.Янукович переконався: механізм впливу на депутатський корпус потребує корегування. Знадобилася особиста участь вождя, аби норовливці з провладної фракції, що підняли було голову, згадали, де межа відведеного їм політичної свободи. Однак щотижневі зустрічі з депутатами від Партії регіонів у робочому графіку Гаранта не значаться...	
Один ответит за все Александр Радчук, "КоммерсантЪ" (Украина)	6
В парламентской фракции "Батькивщина" назревает очередной скандал, связанный с нарушением партийной дисциплины. В пятницу киевская городская организация партии потребовала исключить из фракции народного депутата Д.Андреевского из-за того, что он поддержал законопроект Президента В.Януковича о градостроительной деятельности.	
«Палки в колеса» Виктор Янукович, журнал «Корреспондент».....	7
"Мощный автопром в Украине - моя мечта. Каждый из нас хотел бы ездить на машине, которую разработали и создали в нашем государстве, и гордиться этим, как немцы, французы, японцы или итальянцы. Более того, я уверен: эта мечта может стать реальностью. Но механизмы ее воплощения нужно кардинально менять".	
Цирк уедет Юлия Рябчун, "КоммерсантЪ" (Украина).....	8
В парламенте зарегистрирован законопроект о цирках и цирковой деятельности. Его авторы предлагают улучшить финансирование государственных и коммунальных цирков, предоставив им налоговые льготы, возможность брать кредиты и получать гранты. Документ также содержит запрет для частных цирков-шапито выступать в радиусе 50 км от стационарного цирка.	
Саммит в лицах и цитатах "Комсомольская правда в Украине"	9
Л.Кожара: "Соглашение об ассоциации сегодня - это оптимальный инструмент как для Украины, так и для ЕС... Соглашение может доказать ЕС свою привлекательность для остальных стран Восточного партнерства... Вместе мы действительно сила.	
Александр Герега — о первых деньгах и том, как создавался «Эпіцентр» Журнал «Форбс» (Украина)	10

ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

Александр Ефремов: «Сегодня я не вижу возможности выпустить Тимошенко» Главком.....	15
--	-----------

Во второй части интервью глава фракции Партии регионов А.Ефремов рассказал о своем видении «проблемы Тимошенко», о выборах в спорных округах, президентских выборах 2015 года и об отношениях с Россией.

БЛОГИ

Сергій Каплін: «Почему я "голосовал" за закрытие школ?» lb.ua	19
--	-----------

Что же произошло? Я голосовал "за" мораторий на закрытия школ, но "система Рада" в очередной раз внесла свои "произвольные правки". Мною направлено соответствующее письмо на имя спикера с требованием защитить мой голос. Именно об этом, о несовершенстве системы голосования и возможностях манипуляций, я хотел бы сегодня поговорить.

Анатолій Гриценко: «Ігрища з долею країни – небезпечні й неприпустимі!» pravda.com.ua.....	20
---	-----------

Сподіваюся, дуже хочу сподіватися, що протягом наступних днів-тижнів рішення і дії В.Януковича і Ю.Тимошенко будуть адекватними і вірними. Що в результаті вірних рішень і дій Ю.Тимошенко отримає змогу лікуватися у Німеччині, а В.Янукович у Вільнюсі отримає змогу підписати Угоду з Євросоюзом.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

Володимир Рибак офіційно озвучив присуд щодо Маркова Телеканал новин "24".....	21
---	-----------

Потужний десант європолітиків висадився цього тижня у Криму "Студія "I+1", TCH-Тиждень.....	22
--	-----------

Верхівка суспільства на саме дно 5 канал, Час. Підсумки тижня	24
--	-----------

Навколо усиновлення українських дітей американцями розгорівся скандал ICTV, Факти тижня	28
--	-----------

10-й форум Ялтинской европейской стратегии Интер, Подробности недели	30
---	-----------

Украинская оппозиция внезапно начала публично выяснять отношения ТРК Украина, События недели.....	33
--	-----------

Виборче законодавство до Вільнюського саміту не зміниться Радіо Свобода, Політика	34
--	-----------

Друковані видання

Верховна Рада розширила повноваження Рахункової палати Сергій Коваленко, "Голос України"

На початку вечірнього засідання Голова Верховної Ради Володимир Рибак повідомив, що під час наради керівників фракцій досягнуто домовленості стосовно ухвалення в цілому євроінтеграційного законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо виконання судових рішень.

Під час обговорення Арсеній Яценюк, аргументуючи, чому опозиція зранку відмовилася підтримати цей законопроект, нагадав, що 5 вересня було досягнуто зовсім інших домовленостей, ніж ті, що містилися в поданому на друге читання документі. «Ми домовились, що Кабінет Міністрів не буде визначати, кому платити, а кому не платити та що з прикінцевих положень із фрази «розмір бюджетних асигнувань» буде виключено слово «розмір». Тобто в бюджеті мають бути передбачені кошти на виплату всієї заборгованості за рішеннями судів. «За таких умов цей закон може мати позитивне голосування», — наголосив А. Яценюк.

Юрій Мірошниченко зазначив, що обговорення цього законопроекту показало, що парламент вміє домовлятися. «Ми досягли домовленості з поправок і вони сприйняті урядом, тому цей документ готовий до ухвалення», — сказав Ю. Мірошниченко. Відтак 325 народних депутатів проголосували за ухвалення цього закону в цілому.

Так само в цілому було схвалено законопроект про внесення змін до Конституції щодо розширення повноважень Рахункової палати у сфері контролю за доходами та видатками держбюджету.

За цими змінами статтю 98 Конституції України пропонується викласти у такій редакції: «Контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до державного бюджету України та їх використанням здійснює Рахункова палата. Організація, повноваження і порядок діяльності Рахункової палати визначаються законом».

Представник Президента у Верховній Раді, народний депутат Юрій Мірошниченко повідомив, що Конституційний Суд визнав пропоновані зміни такими, що відповідають вимогам Основного Закону та закликав народних депутатів підтримати законодавчу ініціативу глави держави, котра є одним із зобов'язань України перед Євросоюзом. «Ці зміни дозволять парламенту, а разом з парламентом і громадянам України, мати більше інформації та отримати більший контроль над публічними фінансами в Україні», — наголосив він.

Народний депутат Андрій Мохник, зазначивши, що свободівці підтримують зміни до Конституції, закликав Верховну Раду невідкладно заповнити наявні у Рахунковій палаті вакансії, щоб вона працювала відповідно до закону. У зв'язку з цим Арсеній Яценюк («Батьківщина») також нагадав про раніше досягнуті домовленості, що кожна фракція матиме своє представництво в Рахунковій палаті. «Прошу підтвердити ці домовленості», — зазначив він, звертаючись до керівництва Верховної Ради.

Тож, підбиваючи підсумки обговорення, глава парламенту Володимир Рибак підтвердив, що в його кабінеті справді було досягнуто домовленості, що до складу Рахункової палати увійдуть представники усіх фракцій. Після цього законопроект про внесення змін до Конституції підтримали 380 народних депутатів.

У першому читанні було схвалено законопроект про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації. Як зазначив голова Комітету з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, на сьогодні розробники законопроекту близькі до того, щоб вийти на остаточну його редакцію. А от що стосується нюансів дискусії, то уряд пропонує почати процедуру роздержавлення за добровільною згодою друкованих ЗМІ та щоб цей період тривав три роки.

Натомість комітет вважає, що й так надто довго говориться про роздержавлення, тому достатньо річного переходного періоду. «Якщо з 1 січня 2014 року закон набуде чинності, то до 1 січня 2015-го — добровільна процедура роздержавлення, а з 2015 року до 2017-го — обов'язкова», — наголосив М. Томенко.

Стосовно того, якою буде процедура роздержавлення — як традиційна приватизація чи реформування під контролем Держкомітету з питань телебачення і радіомовлення — то з цим комітет планує визначитися під час підготовки законопроекту до другого читання.

Також Верховна Рада схвалила у другому читанні законопроекти: про внесення змін до статті 287 Митного кодексу України (щодо створення і функціонування індустріальних парків); про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»; про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо сплати судового збору). З урахуванням пропозицій Президента ухвалено законопроект про внесення змін до Закону «Про

регулювання містобудівної діяльності» щодо зупинення дії заборони на відведення земельних ділянок. Насамкінець Верховна Рада схвалила у першому читанні проект закону про внесення зміни до статті 6 Закону «Про Державний бюджет України на 2013 рік» (щодо НАК «Нафтогаз України»).

<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=302006>

Об'єднуй і володарюй

Сергій Рахманін, «Дзеркало тижня. Україна»

Кожен Президент у цій країні мріяв про те, щоб парламент був керованим. І всякий глава держави хоче, щоб процес управління був ефективним.

Порівняно недавно Віктор Янукович переконався: механізм впливу на депутатський корпус потребує корегування. Знадобилася особиста участь вождя, аби норовливці з провладної фракції, що підняли було голову, згадали, де межа відведеного їм політичної свободи.

Однак щотижневі зустрічі з депутатами від Партії регіонів у робочому графіку гаранта не значаться. Та й не царське це діло — розрulювати конфлікти, втихомирювати непокірних і вислуховувати незадоволених. Для цього існують спеціально навчені люди і давно розроблені схеми. Два тижні тому після "батьківського дня" у "Зоряному" Віктор Федорович дав зрозуміти, що повторення ексцесів не терпітиме. Всі необхідні люди мають бути навчені, а всі необхідні схеми — задіяні.

Причина, яка примусила владу ініціювати повернення до змішаної моделі обрання парламенту, відома: "пропорційка" не гарантувала формування провладної більшості. На Банковій не могли не знати про вади цієї схеми. Прихід у вищий представницький орган солідної кількості "одномандатників" (хай навіть лояльних до влади) робив майбутню більшість не такою міцною. Бо робота з мажоритарниками (особливо коли вони з якихось причин не оформляли прописку у фракції ПР) потребувала окремого підходу. Їхня лояльність не означала покірність. Ці люди витрачали на вибори значні кошти, або власні, або взяті у спонсорів-олігархів. А тому вони (або їхні спонсори) вважали себе вільними від вдячності владі за отриманий мандат. Ці люди не приховували бажання "відбити" витрачене на кампанію. І тому розраховували обмінняти покірне кнопконатискання на преференції для свого бізнесу та на дотації для своїх округів. Інакше їхній теоретичний послух міг перетворитися на демонстративну нелояльність.

Про загрозу знали, міру її недооцінили. Використовувати Андрія Клюєва й Олександра Волкова, що володіють необхідними навичками роботи зі "своїми" мажоритарниками (і агентами впливу поза фракцією ПР), Янукович із якихось причин не захотів. Призначений на цю роль Сергій Арбузов займатися новим для себе ремеслом не вмів і не хотів. Загроза позбутися мандата з допомогою Вищого адміністративного суду стримує незадоволених від явних демаршів, але не виліковує від спокуси погратися в "італійський страйк". Життєво важливі для влади голосування частенько не набирали потрібних голосів.

Одним зі способів боротьби за голоси називався процес створення депутатських груп. "Бродячі союзники" й частина незадоволених регіоналів збивалися б у зграї за інтересами, формалізувалися, і це спрощувало б питання вирішення їхніх проблем. За умови, що влада давала добро на використання такої схеми, виділяла бюджет на утримання нових центрів впливу і призначала відповідальних за роботу з ними. А ще треба було змінити регламент Верховної Ради. Адже, відповідно до узаконеного парламентському статуту, чисельність депутатської групи не могла бути нижчою від чисельності найменшої фракції. На сьогодні це 32 нардепи. Ця обставина робила процес створення груп неможливим. Основний ресурс створення "п'ятих колон" — позафракційні. А їх на сьогодні аж 34. Об'єднатися в одну групу, скажімо, демонстративний євроінтегратор, затяжий московофіл, формальний опозиціонер і відвертий олігарх не могли за визначенням. Навіть якщо всі вони перебували у відносинах із владою і готові були їй підігравати. Порушувалися прийняті правила політичних умовностей, і чимало нардепів не готові були йти на таке. Гра мала сенс тільки тоді, коли виникало кілька

зовні різних груп, які рекрутували новобранців із різних місць. А для цього було потрібно знищити поріг формування групи до 14–15 осіб.

Однак Банкова на таке йти відмовлялася. Вона боялася. Чого? У цьому випадку могли посилитися потенційні конкуренти. Наприклад, навіщо Януковичу "група Порошенка"? Кажуть, Віктор Федорович сумнівався у здатності Петра Олексійовича створити власну групу. Але ще більше сумнівався в його постійності. Або навіщо владі "група Фірташа—Львовчкіна"? Згідно з твердженнями різних джерел, за підтримки цього дуету в Раду потрапили від двох до п'яти десятків політиків. На групу з 15 депутатів, у кожному разі, набралося б. Угорі побоювалися, що близче до виборів ця група з "п'ятої колони" влади може перетворитися на "четверту колону" опозиції. Або на "другу колону Кличка". Наскільки обґрунтовані були ці страхи? Знаємо лише те, що вони існували. Розкидані по різних політичних квартирах агенти — це несміливе підпілля. Зібрані разом — партизанський загін.

Не менше (якщо не більше) Янукович остерігався появи умовної "групи Медведчука", тобто промосковськи налаштованого осередку, здатного вийти з-під контролю в найбільш непідходящий момент. Від планів розукрупнення парламенту відмовилися торік. Щоб повернутися до них сьогодні.

Що зміnilося? Якщо на зустрічі в "Зоряному" Янукович був щирий, то можна стверджувати: з геополітичним вибором він визначився. І парламент, що голосує дружно, йому потрібен сьогодні більше, ніж учора.

По-перше, Рада — це інструмент узаконення урядових ініціатив. За чимало з них комуністи не голосуватимуть. Ідея не тільки про ненависні їм закони зі "списку Фюле". А й про "антинародні" закони, з допомогою яких Януковичу доведеться знижувати витрати. І наповнювати бюджет в умовах майже неминучої економічної війни з Москвою. Скажімо, чи підтримуватиме фракція КПУ приватизацію землі? Навряд. До того ж утримання "золотого запасу більшості" для влади задоволення дороге. Комуністи знають, що вони — головний резерв голосів, і вміло цим користуються. Втрата "золотої акції" має зробити їх зговірливішими, а "роботу" з ними — менш витратною.

По-друге, Янукович, судячи з усього, таки замислюється над сколочуванням конституційної більшості. Є чимало спекуляцій на тему, що саме й коли саме він планує змінювати в Основному Законі. Але слово "Конституція" звучить набагато частіше, ніж раніше. 300 голосів — не 226, і, щоб досягти такої амбіційної мети, треба йти на ризик. Той факт, що Янукович дав добро на зниження порогу формування депутатської групи з 32 до 15 осіб, означає, що він готовий ризикувати.

У чому ризик? Відомо, що і спікер Володимир Рибак, і голова фракції ПР Олександр Єфремов відраджували патрона від цього кроку. Мотиви? На їхню думку, створення груп майже неминуче призведе до певного відпливу депутатів із партосередку регіоналів. А це зло і з погляду піару, оскільки непрямо б'є по репутації партії влади та авторитетові вождя, і з погляду технологій: вихід з-під партійного контролю полегшує можливу співпрацю умовних перебіжчиків із опозицією. Особливо в майбутньому, бо емпірично доведено: чим більше вибори, тим гнучкішими стають піддані. Цікаво, що такого ж погляду, за нашою інформацією, дотримувався й керівник регламентного комітету Володимир Макеєнко. Однак саме він днями вніс законопроект про зниження мінімальної чисельності депутатської групи.

Проте Янукович рішення прийняв. Гра розпочалася. У чому її сенс? Припустімо, що під егідою Банкової в Раді створюються два позапартійних осередки. Перший — відносно лояльний до влади, другий — формально опозиційний. Перший можуть сформувати позафракційні мажоритарники (яким незручно записуватися у фракцію влади) і частина одномандатників, котрі перейшли з ПР (зокрема ті, хто не має партійного квитка). Другий — одномандатники та перебіжчики з опозиційних фракцій, котрим необхідно зберегти формальні ознаки борців із режимом. Один персонаж напівжартома-напівсерйозно запропонував назвати його "За Юлю!" Що не завадить членам гіпотетичного "ЗЮ", коли потрібно, підтримувати законодавчі ініціативи влади.

Ускладнення політичної ситуації змінило логіку оцінки ризиків. Якщо вчора більше боялися партізанського загону, то сьогодні саме парламентські "підпільнники" викликають серйозні побоювання. За "підпільнниками" не встежиш. А загін можна оточити, блокувати, обезголовити, в найгіршому разі. Не в буквальному сенсі слова (не дай Боже!). Для цього є ВАСУ і Кармазін: був лідером групи — став екс-депутатом. Далекий від думки, що тільки "русофільство" Маркова стало причиною його вигнання зі зграї. Але те, що інші "русофіли" напружилися, — факт. Отож умовної "групи Медведчука" Банкова сьогодні не боїться.

Вона остерігається таємних ігор. А тепер усім, хто готовий співпрацювати з владою, запропонують формалізуватися. Не хочеш вступати в ПР? Не питання. Бажаєш погратися в революційність? На здоров'я! Ось вам група "поміркованих", ось — група "справжніх опозиціонерів", на вибір. Ми пішли назустріч — тепер ваш хід. На Банковій припускають, що "гру потворчість" лише формально розукрупнить Раду, а реально спростити контроль за нею. "Безгоспних" стане менше або не залишиться зовсім. І стежити за тим, чим живуть і дихають "люди Ахметова", "люди Фірташа" чи "люди Порошенка", буде легше. Оскільки там, нагорі, є переконання, що олігархи скористаються можливістю формалізувати свої осередки. Так простіше лобіювати явні економічні інтереси. Але водночас так складніше приховувати таємні політичні плани.

Ну ѿ, нарешті, така "демократизація" спростить завдання тим депутатам від опозиції, хто готовий піти на змову з владою, але хоче зберегти обличчя. Янукович розраховує прорідити ряди своїх противників, відплив посилив гарантовану підтримку законів, а заодно підміє репутацію борців із режимом.

Що може завадити реалізації плану? Опозиція ризикує втратити людей, а комуністи — статус монополістів на ринку голосів. Тому всі чотири фракції поки що мають намір торпедувати владну ініціативу. Але є й суб'єктивні складнощі. "Оператором" процесу Янукович визначив великомосвідченого Олександра Волкова. Але "кураторм" призначений не Андрій Клюєв (як сподівалися багато зацікавлених в успіху), а Сергій Арбузов. Який досі не виявляв належної чуйності та необхідної щедрості. Саме перший заступник голови уряду — розпорядник бюджету майбутнього проекту. А, як слухно зазначив обізнаний політик, "наявність "правильного" бюджету не гарантує його правильного "освоєння". Скупість першого віце-прем'єра, його чванство й недосвідченість у політичних нюансах здатні поламати гру на самому початку. І ще одне особисте втручання вождя може виявитися запіznілим.

<http://gazeta.dt.ua/internal/ob-yednuy-i-volodaryuy-.html>

Один ответит за все

Александр Радчук, "КоммерсантЪ" (Украина)

В конце минувшей недели бюро киевской городской организации партии "Батьківщина" обратилось к главе парламентской фракции Арсению Яценюку с просьбой рассмотреть вопрос об исключении из фракции народного депутата Дмитрия Андриевского. "Господин Андриевский поддержал предложения президента и вместе с провластным большинством проголосовал за принятие позорного законопроекта, тем самым грубо нарушив фракционную дисциплину", — говорится в заявлении представителей столичной парторганизации.

Ранее киевская городская парторганизация "Батьківщины" уже обращалась к руководству фракции в парламенте с просьбой рассмотреть вопрос об исключении шести народных депутатов, которые не проголосовали за отставку правительства (см. "Ъ" от 25 апреля). Однако во фракции не поддержали эту инициативу, ограничившись вынесением депутатам предупреждения. Пока единственным исключенным из фракции "за систематическое нарушение решений по голосованию за вопросы повестки дня" является народный депутат Василий Кравчук.

Дмитрий Андриевский в своем голосовании не видит нарушения фракционной дисциплины. "Я свою позицию объяснил и высказал еще перед голосованием — предложения президента были абсолютно нормальными, — считает господин Андриевский. — Просто мои коллеги по фракции не до конца разобрались в этом вопросе". По словам народного депутата,

на заседании фракции он намерен требовать от руководства дать оценку заявлению киевской городской организации "Батькивщины".

Во фракции "Батькивщина" не спешат принимать жесткие меры, отмечая, что существует еще несколько возможных санкций. "Это может быть и предупреждение, и выговор. Заявление киевской парторганизации будет рассмотрено на заседании фракции: необходимо разобраться в ситуации", — заявил заместитель главы фракции Сергей Соболев.

<http://www.kommersant.ua/doc/2302811>

Палки в колеса

Виктор Янукович, журнал «Корреспондент»

Не у меня одного складывается впечатление, что украинские автопроизводители сейчас ходят по очень тонкому льду. Как показала практика, ни введение в апреле нынешнего года спецпошлин, ни какие-либо другие льготы никак не заставят людей покупать некачественный продукт. Производство продолжает сокращаться чуть ли не на 50% в год.

Мощный автопром в Украине - моя мечта. Каждый из нас хотел бы ездить на машине, которую разработали и создали в нашем государстве, и гордиться этим, как немцы, французы, японцы или итальянцы. Более того, я уверен: эта мечта может стать реальностью. Но механизмы ее воплощения нужно кардинально менять.

К сожалению, недавняя мера, введение утилизационного сбора, только продолжит существующий отрицательный тренд - неэффективную поддержку предприятий за счет покупателей. По сути это дополнительный налог, который будет взиматься с каждого, кто решит купить машину, которая производилась не в Украине. Сегодня на уровне правительства есть инициатива внести ряд существенных изменений в принятый закон. Мое предложение - действовать более решительно, консолидировать все парламентские ресурсы и проголосовать за отмену сбора.

Аргументов в пользу этой позиции несколько. Речь идет не только о резонансе в обществе, но и об очевидных ошибках, которыми переполнен новый закон. Во-первых, сумма сбора по какой-то непонятной причине привязана к объему двигателя. Как он влияет на стоимость работ по утилизации - тайна, покрытая мраком. Масса - влияет. Процент неметаллических частей - тоже. Причем тут объем двигателя - решительно непонятно.

Во-вторых, почему собственник автомобиля должен платить ориентировочно от 4 тыс. до 30 тыс. грн. (370-2.800 евро) за утилизацию, если во всем мире переработка выведенных из эксплуатации автомобилей - прибыльный бизнес? Во многих странах Европы за сдачу старой машины можно получить несколько тысяч евро или как минимум скидку на новый автомобиль той же марки. Такой подход действительно стимулировал бы рынок.

Тут же вопрос: почему вдруг нужно уплачивать сбор при покупке новой машины? Во Франции, например, действует штраф в размере 75 тыс. евро за то, что не передал старый автомобиль в утилизационный центр. На мой взгляд, эта мера намного лучше мотивирует водителей позаботиться об отслуживших машинах, а не оставлять их ржаветь на газоне под домом.

В-третьих, сама сумма сбора. В Норвегии она составляет 240 евро и изымается при снятии машины с учета. В Нидерландах - 45 евро. Опять же, я не вижу причин, по которым ставка в Украине должна быть выше.

Следующая проблема: куда должны идти эти средства? В Украине сегодня просто нет достаточных мощностей для утилизации такого количества старых автомобилей. По меньшей мере было бы разумно сначала эти центры построить. И прописать на уровне закона механизм контроля, чтобы утилизация не превратилась в сбрасывание машин в Днепр или на свалки в полях и лесах.

Но, повторюсь, даже с исправлением всех этих недочетов закон об утилизационном сборе не решает своей основной задачи. Он не стимулирует развитие национального производителя и не защищает его от более сильных международных конкурентов. Наоборот,

такие меры протекционизма расслабляют наши предприятия, консервируют их. Более того, они закладывают под отрасль мину замедленного действия в виде потери 60 тыс. рабочих мест. Увы, сокращение производства даже после всех введенных льгот и поблажек доказывает, что любое искусственное ограничение конкуренции не решит проблему увольнений, а только отсрочит ее на год-два.

Вместо этого, на мой взгляд, Украине стоит сконцентрироваться на привлечении в сектор иностранных инвесторов и международных концернов. Это позволит и сохранить рабочие места, и создать новые, и дать толчок к развитию собственного производства. Знаю, многим производителям не раз предлагалось работать на украинском рынке. Но взаимопонимания пока найти не удалось. Я надеюсь, государство пойдет навстречу инвесторам.

Для того чтобы международные автогиганты пришли работать в Украину, нужно сделать две вещи. Во-первых, обеспечить им возможность выгодно экспорттировать машины на другие рынки. Сегодня это проблема, потому что пошлины работают в обе стороны — как на ввоз, так и на вывоз автомобилей из Украины. Во-вторых, дать быстрый старт, создав инфраструктуру. К примеру, есть опыт России, где сегодня работают 22 завода, в том числе Hyundai, Volkswagen, Kia и другие. РФ предложила инвесторам готовые технопарки с подведенными коммуникациями и существенно упростила все бюрократические процедуры.

Так или иначе, я уверен в двух позициях. Во-первых, дополнительную нагрузку, которая поможет спасти украинский автопром, нельзя перекладывать на автомобилистов. Во-вторых, если бы производители тратили на развитие своих компаний столько же сил и энергии, сколько на выпрашивание льгот и поблажек, национальный автопром уже давно был бы гордостью, а не предметом больших сомнений.

<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/infovvyscomua/a119355>

Цирк уедет

Юлия Рябчун, "Коммерсантъ" (Украина)

Законопроект о цирках зарегистрировала в парламенте народный депутат Таисия Повалий. По словам супруга и продюсера Повалий Игоря Лихуты, законопроект разрабатывался в соавторстве с Министерством культуры и Государственной цирковой компанией. О необходимости такого законопроекта говорили бывший министр культуры Михаил Кулиняк и нынешний глава Минкультуры Леонид Новохатько. "Давно пора навести порядок в цирковой деятельности. Посмотрите, в каком плачевном состоянии она находится", — сказал Лихута. Согласно данным Госкомцирка, в Украине работают десять государственных цирков в Киеве, Днепропетровске, Донецке, Кривом Роге, Одессе, Симферополе, Харькове, Львове, Луганске, Запорожье и более 80 частных цирков-шапито.

В документе уточняется, что стационарный цирк — это "учреждение культуры, имеющее стационарную сценическую площадку", а цирк-шапито — это организация, "использующая передвижную сценическую площадку". Авторы предлагают предоставлять цирковым коллективам государственный заказ и государственные стипендии, но механизмы финансовой поддержки не конкретизируются. В разделе "Права и обязанности цирков", в частности, говорится, что цирки обязаны соблюдать законы об охране труда, обеспечивать безопасность жизни и здоровья зрителей и по их требованию возвращать деньги за проданные билеты, но не позже, чем за час до начала представления.

Законопроект предлагает поддерживать работу государственных цирков, в частности, за счет снижения налогов. Для этого государственным и коммунальным циркам могут разрешить получать статус "неприбыльных организаций". В Госкомцирке рассчитывают, что после получения такого статуса цена на билет в стационарных цирках снизится. "Нам тяжело конкурировать с частными цирками, где выше стоимость билета, а налоговые отчисления ниже. Частники работают на едином налоге, а государственные цирки платят налог с продажи билетов, НДС, официальную зарплату сотрудникам, отчисления в пенсионный фонд. Получение статуса неприбыльной организации освободит от налогов работы и услуги цирков. Это даст нам конкурентное преимущество", — объяснил генеральный директор Госкомцирка

Игорь Хлебосолов. По его словам, "низкопробные программы цирков-шапито снижают престиж украинского цирка".

Кроме того, в законопроекте предлагается установить определенные "требования к помещениям цирков-шапито в части строительных и санитарных норм". Помимо этого, может быть введен запрет на размещение цирков-шапито в радиусе 50 км от стационарного цирка. "Эта норма действовала в Советском Союзе, но была несправедливо отменена. Цирки-шапито гастролируют без ограничений и создают конкуренцию государственным циркам. Летом по Украине гастролировало около 50 цирков-шапито. В основном они едут на юг. Бывало такое, что в Севастополе одновременно стояло три цирка", — добавил Хлебосолов.

Попытки усилить контроль возмутили президента Всеукраинской общественной организации "Цирковой союз Кобзова" (объединяет 15 цирков-шапито), Николая Кобзова. По его словам, представителей организации не пригласили к разработке данного законопроекта. "От запрета циркам-шапито приближаться к стационарному цирку ближе, чем на 50 км, пострадают только зрители. Людям все равно, какая у цирка форма собственности — они хотят смотреть качественное шоу, которое не всегда бывает в государственных цирках. В "Цирке Кобзов", например, программа посильнее, чем в любом стационарном цирке. Его коллектив насчитывает 100 человек, также имеются семь хищников и 60 голов других животных. В проект вложено \$5 млн. Госцирки подобным похвастаться не могут, как и не могут себе позволить хороших высокооплачиваемых артистов. Надо думать не о том, как убрать цирки-шапито, а о том, как повысить уровень своего циркового мастерства", — заявил Кобзов.

<http://www.kommersant.ua/doc/2302742>

Саммит в лицах и цитатах

"Комсомольская правда в Украине"

"КП" собрала самые интересные высказывания, которые прозвучали в Ялте со сцены и в кулуарах.

Виктор Янукович, Президент Украины:

- Больше двадцати лет общество, политики пытаются модернизировать страну. Что мы делали все годы независимости? Мы старались ремонтировать дом. Увидели, что невозможно ничего сделать и нужен капитальный ремонт. Начиная с 2010 года мы положили начало системным реформам, национальный план сегодня выполняется. Центральный стержень этой модернизации - приближение Украины к европейским стандартам по всем направлениям. Мы хорошо понимаем, что ноябрем не закончится модернизация страны, она будет продолжаться, и в большей степени все еще впереди.

Леонид Кучма, Президент Украины (1995-2005):

- Украинцам следует строить Европу в Украине. А не идти с протянутой рукой и просить: примите нас, потому что у вас высокие технологии, ресурсы, демократические ценности. Если Европа и мир увидят, что с нами можно иметь дело, что Украина политически и экономически стабильная страна, то придут к нам с инвестициями. Причем в высокотехнологичные отрасли.

Леонид Кожара, глава МИД Украины:

- Соглашение об ассоциации сегодня - это оптимальный инструмент как для Украины, так и для ЕС... Соглашение может доказать ЕС свою привлекательность для остальных стран Восточного партнерства... Вместе мы действительно сила. И это должны понимать те, кто подвергает сомнению важность Вильнюсского саммита для движения вперед.

Арсений Яценюк, лидер фракции "Батьківщина":

- ...Мы - как интегрированная часть ЕС, как полностью независимое государство, с новой страницы готовы начать отношения с РФ. Но - без угроз, без претензий к качеству украинского шоколада, и можем разобраться и договориться, что нам дальше делать.

Александр Квасьневский, экс-президент Польши:

- Если Украина будет ассоциированным членом Европейского союза, отношения с Россией не станут хуже, а наоборот - улучшатся. Вашим лозунгом и пониманием вашего нынешнего положения должна быть популярная фраза из советского кино: "Ни шага назад, позади Москва!".

Хиллари Клинтон, экс-госсекретарь США:

- Список природных ресурсов, которыми богата Украина - природный и сланцевый газ, дает возможность двигаться вперед и стать энергетически независимой страной, а сельскохозяйственные продукты, прекрасные шоколадные конфеты можно экспорттировать во многие страны мира.

Паскаль Лами, экс-глава Всемирной торговой организации:

- Какую бы стратегию Украина ни выбрала, в конце концов имеет значение то, что внутри страны. Имеет значение внутренняя способность приспособить экономическую политику к экономическим давлениям и вызовам современного мира.

Билл Клинтон, экс-президент США:

- Украина может прекрасно сосуществовать с Россией и быть в ассоциации с Евросоюзом или быть членом Евросоюза. В вашей истории были хорошие примеры взаимодействия и с той, и с другой стороной.

Тони Блэр, экс-премьер Великобритании:

- Я допускаю, что к 2025 году Украина уже будет полноправным членом ЕС. Для достижения этой цели Украине следует понять основные определяющие моменты. Эти моменты совершенно законо - это то, что люди должны быть свободными.

Сергей Глазьев, советник Президента РФ В.Путина:

- Вступая в Таможенный союз с Россией, Белоруссией и Казахстаном, Украина получает одновременно улучшение условий торговли более чем на девять миллиардов долларов, поставки газа по нашим внутренним ценам - это 160 долларов за тысячу "кубов", в три раза дешевле, чем сейчас, поставки нефти без экспортных пошлин, поставки продовольственных товаров на российский рынок без санитарно-ветеринарного контроля.

<http://kp.ua/daily/230913/414734/>

**Александр Герега — о первых деньгах и том, как создавался «Эпицентр»
Журнал «Форбс» (Украина)**

На протяжении 10 лет ни Александр Герега, ни его жена Галина не дали ни одного подробного интервью о своем бизнесе. Forbes понадобилось два года, чтобы добиться встречи с совладельцем сети «Эпицентр».

В октябрьском номере журнала будет опубликована история создания самой большой сети строительно-хозяйственных гипермаркетов в Украине. Ниже – выдержки из четырехчасовой беседы с ее основателем, народным депутатом от Партии регионов Александром Герегой.

О первом бизнесе

Первым моим бизнесом была торговля кофе и шоколадом в начале 1990-х. Тогда все было просто. В Москве был «Национальный фонд спорта», который получал льготные партии этой продукции. В то время весь бывший Советский Союз, наверное, у них покупал. Я занимался тогда оптовыми продажами.

Как начался «Эпицентр»? В 1994 году мы с Галиной Федоровной решили сделать ремонт. Ее брат привез нам из Львова три вида керамической плитки. Она была очень красивая, покрыта яркой глазурью. Я просто влюбился в нее. И уже осенью заказал 46 кв. м на продажу. Их реализовали на рынке, а потом начали сдавать товар в небольшие магазины.

Тогда как раз в обиход вошло модное слово «евромонт», многие стройматериалы начали возить из Польши. Мы занялись продажей керамической плитки и открыли офис на улице Горького.

В 1996 году мы открыли свой первый магазин на улице Петра Запорожца, 15. Это была комната площадью 25 кв. м. Посреди помещения поставили стол, на него положили 25-30 видов плитки, дали рекламу в Aviso и начали бизнес. Так появилась компания «Цермет». За 1997 год наладили поставки из многих фабрик в Польше, Испании и Италии.

Кризис 1998 года помогла пережить удача. Когда уже началась паника с курсом, я пришел в 9 вечера в магазин и говорю: «Нужно, наверное, поднять цену на 25-30%, вон что с гривной творится непонятное». Мы подняли цену на 50%, а утром гривна девальвировалась на 40%. И люди побежали покупать товары.

Я помню, как главный архитектор Сергей Бабушкин посмотрел на меня, молодого 31-летнего предпринимателя, и спросил: «Мальчик, ты понимаешь, на что замахнулся? У тебя хоть деньги есть?» Все присутствующие чиновники смотрели на меня с большой долей скептицизма

В 1999 году мы закупили в Испании огромную партию плитки и получили от завода скидку в \$1 на 1 кв. м – 25% от оптовой цены. Это была огромная скидка. Когда вернулись в Украину, именно на этот \$1 уменьшили стоимость, и сразу увидели, какой большой рынок в Украине. Мы его взорвали. Продажи пошли вверх, динамика месяц к месяцу: +400%. В 2000 году мы уже были №2 по плитке, после компании «Агромат».

Об идее создания гипермаркета

Однажды я понял, что стою у покупателя в очереди. Жду, пока он начнет ремонтировать ванную или кухню и решит покупать плитку. Нужно, чтобы покупатель ходил к нам все время, пока он делает ремонт, а не только за плиткой или сантехникой.

Приехав как-то к своим друзьям в польский городок Пясечно, я впервые увидел гипермаркеты. Это были Auchan и Leroy Merlin, которые в 1997 году открылись в Польше. Тогда я сказал: в Украине это нереально. Все равно, что построить космодром и запустить космический корабль в Хмельницкой области.

Но именно тогда у меня появилась мечта. Я начал размышлять о большом магазине стройматериалов.

В 1999 году состоялась первая историческая встреча в кабинете секретаря Киевсовета Владимира Ялового. Я помню, как главный архитектор Сергей Бабушкин посмотрел на меня, молодого 31-летнего предпринимателя, и спросил: «Мальчик, ты понимаешь, на что замахнулся? У тебя хоть деньги есть?» Я ответил, что часть есть, а часть возьмем в кредит. Все присутствующие чиновники смотрели на меня с большой долей скептицизма.

Тогда же мы начали разрабатывать проект. Участок нашелся между нашим магазином на Петра Запорожца и складом, где хранился товар. Мы девять лет ездили мимо улицы Братиславской. Это было очень неприглядное место, заросшее сорняками. Улица была темная, туда боялись ходить люди, и даже автомобили редко ездили.

О концепции

Прообразом строительных гипермаркетов стала польская Castorama. Весной 2001 года я собрал группу из 8-9 человек и мы поехали смотреть строительные магазины в Польшу. Нашим любимым городом был Катовице. Когда мы возили плитку в Украину, путь часто проходил через Катовице. Там как раз открыли большой гипермаркет Castorama. Мы зашли в магазин и поняли: это то, что нам нужно.

И забегая вперед, интересная у нас судьба оказалась. Директором именно этого гипермаркета оказался Войтек Хоффман, который через много лет пришел в «Эпицентр» вначале региональным, а потом операционным директором.

Мы много еще сетей объездили в Германии, Италии, Испании и Франции. И тогда началась вырисовываться какая-то реальность.

Сделали проект «коробки» 160x90 м. Почему сразу мы выбрали гипермаркет? Раньше как строили – большая база-склад и небольшой магазин. Владелец американского Wal-Mart Сэм

Ултон еще в 1961 году все это перечеркнул и сказал, что больше так не будет. Сотни метров я отдаю под прием товара, а десятки тысяч метров отдам для торговли и открою двери для всех. Так сделали и мы.

Площадь первого гипермаркета была 17 000 кв. м. В начале 2003 года уже начали строить, а специалиста не было. У нас была плита, сковородка, масло, но не было главного – рыбы. Была коробка, но не было технологии продаж. Начали искать управленца, потому что в Украине подобных людей не было. И тут в марте звонит моя подруга Барбара Маркони, одна из родоначальниц керамического бизнеса в Польше. И дает мне телефон какого-то Андре Адамски.

Через несколько недель мы с командой полетели в Варшаву. Нашли французский ресторан возле Оперного театра. Там состоялась вторая историческая встреча. Андре Адамски и Наталья Майер были директорами по ассортименту Castorama.

Адамски был одним из пяти первопроходцев, которых отправили из Франции для изучения рынка и будущего строительства Castorama в Польшу. Я развернул план, который был очень простым: на бумаге был участок с контуром коробки. Адамский сразу увидел свою Castorama и начал рассказывать, где будет какой отдел и какие там товары. Мы с ними поужинали и обо всем договорились. Через две недели Адамски и Майер переехали в Украину.

О названии «Эпицентр»

Поставщики, с которыми мы общались, не верили, что кто-то откроет в Украине магазин стройматериалов площадью 17 000 кв. м. Почти каждого второго мы сажали в автомобиль и везли на стройку. Она подходила к концу, а названия будущего гипермаркета не было.

Когда торговали керамической плиткой, никогда не вкладывали в название нашей компании. Давали простую рекламу, например, «Магазин на улице Петра Запорожца, 15». Нам потом рассказывали, что одни конкуренты даже улицу хотели переименовать, чтобы нам насолить.

Но название гипермаркету было нужно. Дали задание рекламным компаниям, которые принесли 800 вариантов, всевозможные «Строймарт», «Стройбуд». Было не то. Устроили конкурс между сотрудниками. Продавец отдела «Декор» предложил «Эпицентр». Это оказалось то, что нужно. Но в слове не хватало одной буквы. Должно было быть девять букв. В названии Castorama было девять. У Галины Федоровны 9 августа день рождения, у меня 27-го, а $2+7 = 9$. Я добавил еще одну. Буква «К» означает «команда». Получилось «Эпицентр К».

Удивило, когда утром пришли первые покупатели, а тележки не берут. Мы еще с Адамски посмотрели друга на друга: «А в чем они будут товар выносить?» Но в 2003 году еще было мало розничных сетей и не было привычки брать тележку. Многие покупатели брали товары в руки и шли на кассу.

Об открытии первого «Эпицентра»

В 2003 году в Киеве началась эра гипермаркетов. Были открыты первый Metro Cash&Carry, первый «Караван» и первый «Эпицентр». Так что в этом году десятая годовщина у всех.

Накануне открытия, которое было запланировано на 6 декабря, нам не дали газ. Двери «Эпицентра» открывались в 10.00, а газ дали в 3 ночи. Нам повезло, что тогда в декабре было тепло, и зал успел прогреться.

Помню, удивило, когда утром пришли первые покупатели, а тележки не берут. Мы еще с Адамски посмотрели друга на друга: «А в чем они будут товар выносить?» Но в 2003 году еще было мало розничных сетей и не было привычки брать тележку. Многие покупатели брали товары в руки и шли на кассу.

Первый гипермаркет вместе с оборудованием обошелся нам в \$6,5 млн. На строительство здания мы взяли кредит.

О втором «Эпицентре»

Слово «сеть» изначально было нашим главным словом. И что это будет национальная сеть. Почему? Цена товара на этом рынке – главное преимущество, чтобы продавать дешевле,

надо было становиться крупнейшим. Лучшей цены мы добивались благодаря неизменному принципу работы и организации поставок: «производитель – «Эпицентр» – потребитель».

Летом 2004 года мы уже начали строить второй гипермаркет. Я как-то проезжал по Окружной дороге и увидел там первый Metro. Согласно стратегии нашего развития, нам как раз подходило место рядом с большим продуктовым гипермаркетом.

Второй по счету «Эпицентр» был уже другим. Это еще была Castorama, но уже измененная. Он был в два раза больше, чем первый. Построив первый магазин, мы поняли, что он маленький. Приходит покупатель, спрашивает товар, у нас его нет, да и поставить его негде.

В январе 2005 года была еще одна судьбоносная встреча. Я привел на площадку недостроенного «Эпицентра» председателя правления Укрсоцбанка Бориса Тимонькина. У нас был построенный торговый зал и уже стояли стеллажи. «Вы тут самолеты собираете?» – спросил Тимонькин. Я сказал, нет. Будет гипермаркет, как на Братиславской, только в два раза больше. На что банкир ответил, что если бы его отец попал в этот магазин, то попросил бы политического убежища (смеется). Так он любил строительные товары и инструменты.

Тимонькин много раз был за границей и хорошо понимал, что мы будем строить. Кредит Укрсоцбанка мы тогда получили. И после открытия второго «Эпицентра» официально стали сетью.

О сложностях третьего «Эпицентра»

Участком для третьего магазина мы занимались параллельно. Я очень хотел открыть гипермаркет на улице Бажана, но там не было подходящего места. Как-то на Харьковском массиве я заблудился и перепутал улицу. Увидел большой каркас, кто-то строил что-то большое на Григоренко. Оказалось, снова Metro. Я понял, что если через дорогу построимся мы, то это будет синергия и прообраз коммерческого центра.

Когда мы строили третий гипермаркет, нам польские коллеги говорили: «Для чего вам еще один такой большой магазин? Вы же будете сами с собой конкурировать». Тогда еще никто и подумать не мог, что в Киеве их будет семь, из которых пять – просто гигантских.

О национальной сети

Построив определенный плацдарм в Киеве, мы пошли в регионы. Изначально выбирали города-миллионники. Хотели сразу Днепропетровск, Харьков, Одессу или Донецк. Но первым был Львов.

Мы получили очень теплый отклик от мэра. Во Львове всегда была культура розничной торговли, потому что они привыкли ездить в Польшу за покупками. Мы тогда сделали анализ рынка и поняли, что во Львове должен быть «Эпицентр».

Чтобы открываться быстро, параллельно работали над участками во всех городах Украины. Научились строить быстро. В Кривом Роге гипермаркет площадью 21 500 кв. м построили за 76 суток (ночью тоже работали). За 8 дней установили оборудование, завезли товар и задекорировали весь маркет, кафе сделали за четыре дня. Открыли 29 декабря, он еще и 31-го работал.

Куда спешили? Все знали, что если сейчас не откроем, то потом уже запустимся в конце января из-за выходных. Сейчас «Эпицентр» нет только в Житомирской и Сумской областях.

Об улучшении формата

Когда автогигант меняет CEO, новый руководитель должен разработать новую модель автомобиля. В 2007 году новым операционным директором стал Войтек Хоффман, тот самый директор Castorama в Катовице. Хоффман изменил «Эпицентр». У нас появился стеклянный фасад, кафе перестало быть в глубине зала, поменялась локация товаров, добавили салоны мебели для кухни и ванной.

Мы понизили высоту стеллажей и сделали на входе низкие подиумы с товарами. Покупатель заходит и видит сразу весь гипермаркет, всю величину и массу товаров, что тут можно много всего купить.

Мы постоянно отслеживали конкуренцию за рубежом. Польша, Франция, Германия. Италия, Испания, Соединенные Штаты Америки. Ездили все: и основатели, и топ-менеджеры, и

директора по ассортименту, и начальники отделов. Наши поездки нам открыли много интересного. Мы поняли, что снова попали в очередь. Почему? Покупатель сделал ремонт и забыл о нас. Мы снова оказались в конце очереди за клиента. Нужно было что-то менять.

Как-то 8 Марта я зашел в «Эпицентр» вместе с Татьяной Суржик (сестра Галины Гереги. – Forbes) и понял, что праздник у всех ритейлеров, кроме нас. Так в 2009 году появился отдел «Деко» с товарами для декора, подарков, текстиля и посуды.

Отдел бытовой химии возник случайно. У кого-то из руководителей была встреча, но он забыл побриться. Посыпали водителя за лезвиями. Тогда нас осенило. А почему мы не продаем такие товары у нас?

В прошлом году появились «Спорттовары», «Канцелярия», «Бытовая техника и электроника», «Зооцентр» и детский отдел «Эпик».

Как-то 8 Марта я зашел в «Эпицентр» вместе с Татьяной Суржик (сестра Галины Гереги) и понял, что праздник у всех ритейлеров, кроме нас. Так в 2009 году появился отдел «Деко» с товарами для декора, подарков, текстиля и посуды

О кризисе и самом большом «Эпицентре»

У нас есть золотое правило: не вкладывать деньги поставщиков в покупку земли и строительство магазинов. Мы были не сильно «закредитованы» и могли развиваться дальше.

Мы стараемся взять в ложку столько, сколько можно проглотить. Меньше укусишь – на дольше хватит.

В кризис на рынке оказалось много хороших управленцев, которые были недовольны, что их компании заморозили развитие. В 2009 году число сотрудников головного офиса мы увеличили на 40%. Мало того, в первой половине года.

В 2009-м мы задумали открыть свой самый большой «Эпицентр» площадью 56 000 кв. м. Его уже делал новый операционный директор Кшиштоф Буршка, который также когда-то работал в Castorama.

Была мечта построить огромный «Эпицентр», чтобы он стал нашим символом розничной торговли. Сейчас он самый большой в Европе. Только отдел «Сад-огород» вместе с отделом живых растений занимает больше 16 000. В этом магазине у нас самый большой ассортимент – 350 000 товаров. Под новый формат начали переделывать и другие магазины.

Сейчас у нас парадоксальная ситуация. В областных центрах «Эпицентры» лучше, чем в Киеве. Потому что в столице они были первыми, и только два из них (К3 и К6) отвечают нашим новым стандартам и формату. Строим в Киеве еще один магазин.

О новых проектах

Когда компания переходит в стадию стабилизации, нужно дать ей новый толчок. Останавливаться на достигнутом точно не будем. В «Эпицентре» собрались очень трудолюбивые сотрудники. Тут не задерживаются люди, для которых работа – нелюбимая женщина.

Нам нравится то, что мы делаем, и мы не можем останавливаться. В июле в Коломые открылся «Эпицентр» нового мини-формата площадью 5800 кв. м. Это стартовый проект магазинов для районных центров.

Еще есть два размера: 3500 кв. м и 7500 кв. м. Там будет ассортимент, который пользуется наибольшим спросом. В среднем 15-20 тыс. позиций. Такие небольшие «Эпицентры» будут открываться во всех районных центрах страны. Но покупателям будет доступен весь ассортимент сети, который мы в течение суток привезем под заказ из ближайшего большого «Эпицентра».

Мы открыли гипермаркеты во всех крупных городах, теперь идем в небольшие. О планах выхода за пределы Украины и IPO можно не отвечать? Обещаю, позже все расскажем. Пока ребенок не родился, одежду не покупают. Мы никогда не говорим о том, чего пока нет.

<http://forbes.ua/business/1358461-aleksandr-gerega-o-pervykh-dengah-i-tom-kak-sozdavalsya-epicentr>

**Александр Ефремов: «Сегодня я не вижу возможности выпустить Тимошенко»
Главком**

Во второй части интервью глава фракции Партии регионов Александр Ефремов рассказал о своем видении «проблемы Тимошенко», о выборах в спорных округах, президентских выборах 2015 года и об отношениях с Россией.

Вопрос Тимошенко внесен в список обязательных условий подписания Соглашения об ассоциации, однако решения этой проблемы не видно. Почему?

В моем понимании, со стороны оппозиции никто не пытается решить этот вопрос. Много разговоров, много пиара на этой теме. У меня создается впечатление, что это устраивает оппозицию – попиариться, получить дополнительные голоса. А сделать что-то конкретное, внести предложение, которое могло бы действительно позволить решить этот вопрос – нет. И здесь даже больше усилий прилагают Кокс и Квасневский, чем представители оппозиции.

Но будет ли вообще подписано Соглашение об ассоциации, если Тимошенко останется за решеткой?

Я бы этот вопрос не ставил таким образом. Я бы спросил по-другому: есть ли сегодня юридическое поле, в котором можно решить этот вопрос? Я такой возможности на сегодня не вижу. Другой аспект: занимается ли кто-то сегодня в государстве тем, чтобы с правовой точки зрения решить вопрос Тимошенко? Тоже не вижу. Кроме того единственного законопроекта, который несколько лет назад был написан о ликвидации ст.365 и ст. 365 Уголовного кодекса, других предложений нет. Теперь давайте посмотрим, что значит ликвидировать эти статьи? Это значит убрать из Уголовного кодекса ответственность высших чиновников за нарушения законов. Давайте мы представим себе, что завтра мы проголосуем за данный законопроект. Любой нормальный человек, который потом будет его потом анализировать, задаст вопрос: так подождите, воровать «наверху» можно, а «внизу» нельзя? Что ж это за законы такие?

А как вы смотрите на другие способы решения вопроса Тимошенко? Например, выпустить ее на лечение под гарантii кого-либо из европейских лидеров?

Механизма такого я сегодня не вижу. Юридического способа решения этого вопроса я не знаю ни в одной стране мира – чтобы из тюрьмы кого-то отправляли лечиться за границу.

Были ли попытки конкретно представителей Януковича провести переговоры с самой Тимошенко?

У меня – нет. Да и какая в этом необходимость?

Она все же влиятельный оппозиционер, и если с ней договорится – вопрос можно было бы решить и с оппозицией, и с Европой. Скажем, переубедить ее в интересах страны...

Для чего? Она каждый день письма пишет, в основном обращаясь к прессе. Мы знаем ее точку зрения, я читаю каждый день на порталах. Со многими вопросами, которые она поднимает, я лично не согласен – еще со временем, когда она бизнес вела в Днепропетровске. Для меня какого-то откровения в ее словах нету.

Расскажите тогда поподробнее о бизнесе Тимошенко. Раз вы вспомнили об этом.

Честно говоря, это длительный разговор, да и времени уже много прошло.

Отслеживает ли ПР динамику своего рейтинга, скажем, за последний год, со времени парламентских выборов?

Да, конечно.

И каковы результаты?

Мы сознательно пошли на реформы в нашем государстве, потому что у нас есть определенный запас прочности. Что такое реформа? Вот если вы хотите новый дом построить, а участок у вас один – вы должны старый дом разломать. Потому что если вы будете пристраивать, то это будет уродливо выглядеть. Вы его разломаете и потом на его месте будете

строить новый дом. И вот этот период, пока ломаете и строите новый дом – вы живете некомфортно. Но зато когда построите новый дом – вы скажете: да, я не зря потратил время и деньги, смотрите, как я сейчас живу – я живу лучше.

Государство от дома ничем не отличается. Реформы – это когда нужно существующее сегодня, устоявшееся, нарушить, а это пугает людей. Но другого пути нет. Все государства сталкивались с тем, что те люди, которые проводят реформы, от этого же страдают. Зато через несколько поколений их делают героями за то, что они приняли на себя ответственность и пошли на это дело.

Я очень надеюсь, что до выборов 2015 года положение дел все-таки поправится, люди увидят, что сделанное ранее дает положительный результат. Рейтинг восстановится, по крайней мере, на прежнем уровне. Но у нас рейтинг упал не катастрофически.

На сколько? Хотя бы порядок цифр назовите.

Разные опросы дают разные результаты, но рейтинг президента у нас никогда не снижается ниже 20%. Согласитесь, в условиях серьезных реформ в государстве – это довольно весомый процент. Я могу сказать, что это наиболее высокий рейтинг президента после нескольких лет работы.

А каким образом партия планирует компенсировать эти потери?

А у нас есть только один вариант – чтобы жизнь людей не ухудшалась. Чтобы не было никаких обвалов, никаких кризисов, а, наоборот, было постепенное улучшение уровня жизни. Хотя сегодня очень сложно, мы с вами все это ощущаем. Вот, например, когда Тимошенко работала в 2009 году, когда был обвал гривны, она гордилась чем? Кризис еще не начался, он только был на пороге, и она говорила – мол, закроем двери и кризис в Украину не придет. А потом ударило так, что с косяками выбило ту дверь. Так вот она гордилась тем, что выплачивает пенсии и заработную палату. На сегодня как само собой разумеющееся говорят, что платятся пенсии и зарплаты, хотя кризис у нас на дворе три года. И при этом мы потихоньку выполняем те обязательства, которые брали на себя. Да, есть вопросы, которые не решаются. У нас законов принято столько, что никакого бюджета не хватит, чтобы их закрыть.

Еще один вопрос относительно евроинтеграции... Скажите, вы сами бы хотели, чтобы было подписано Соглашение об ассоциации?

Хочу, конечно.

Вот практически все молодые люди, с которыми я разговаривал, хотят. В программе Партии регионов с 99-го года стоит пункт о принятии евроинтеграционных законов. И когда нам приписывали во время определенное, что мы против этого (евроинтеграции – «Главком») – мы не кричали и не били себя кулаком в грудь. Мы просто поэтапно делали все необходимое для того, чтобы принимать соответствующие решения. И я очень буду рад, если мы проведем страну в этом направлении.

Вы уверены, что в случае подписания Соглашения об ассоциации Партия регионов будет продолжать курс в сторону ЕС?

У нас другого варианта нет. Первое – подписываем Соглашение. Второе, чего нам надо добиваться – это подписание безвизового режима.

Вообще, что такое евроинтеграция? Мы идем в ЕС – это не значит, что мы завтра подпишем документы и будем жить, как они. Это значит, что мы берем на вооружение стандарты их жизни. Для этого мы свое законодательство должны имплементировать с законодательством лучших европейских стран, лучших экономик, лучших социальных стандартов.

Это кропотливая работа, которая может растянуться на многие годы. К примеру, Турция уже лет пятнадцать, как подписала с Евросоюзом намерение, однако дальше не продвинулась. Хорватия в 2001 году подписала ассоциацию, и только в 2013 году она фактически стала уже членом ЕС. Сколько нам понадобится времени, чтобы перейти на эти стандарты, а еще лучше – поднять уровень жизни наших людей до европейского? Вот главный вопрос.

Часть избирателей ПР не разделяет вашего оптимизма...

Да, это так.

...И вы их можете потерять в 2015 году.

Наша задача – сделать все возможное, чтобы объяснить, что мы сегодня делаем все лучше для них. Нас сегодня пытаются противопоставить в чем? Нам говорят: если вы идете в ЕС – значит, не можете сотрудничать с Российской Федерацией. Но это же глупость! Баррозу, Расмуссен, Фюле заявляли, что интеграция в любое экономическое пространство, если оно осуществляется на принципах ВТО, не противоречит движению Украины в Евросоюз.

А нас постоянно пытаются загнать – вы либо с нами, либо с ними. Скажем, Франции же никто так вопросы не ставит: если вы будете строить с Россией самолеты, то, значит, мы выгоним вас из программ, которые существуют по НАТО. И Россия так вопросы свои Франции не ставит.

Франции Россия, может, так вопросы и не ставит, зато ставит Украине.

Так вот мы должны этот период пройти и пережить. И при этом у нас есть рынок РФ, 63 млрд. долл., мы не должны его потерять. И то, что сегодня со стороны отдельных, как правило, среднего звена, политиков РФ идут какие-то негативные высказывания в адрес Украины – это одно дело. И то, что с нашей стороны отдельные политики кричат, что мы из России должны сделать врага – это глупость.

Если у нас, когда мы только начинали развивать отношения с ЕС, торговый баланс поначалу был 10 млрд. долл., то сейчас мы уже 50-миллиардовую черту можем перейти. А с Россией, к сожалению, из-за вот этих проблем в связи с резким ограничением потребления газа – товарооборот уменьшается. Я называю цифру в 63 млрд., но если Министерство экономики сегодня посчитает – то я больше чем уверен, что это мы на старую цифру опираемся. Я больше чем уверен, что за последние полтора-два года эта цифра уменьшилась, а не увеличилась. Я не думаю, что это пользу приносит и РФ. Ведь вы посмотрите: чем лучше Россия относилась к Украине, тем более пророссийскими были настроения у нас в стране. Как только Россия начала принимать жесткие меры в отношении Украины, то даже люди, которые живут на Востоке Украины, они говорят, что это несправедливо, неправильно.

Россия начала терять своих сторонников в общественном мнении. Это что, на пользу ей? Нет! Что лучше для России? Когда мы раньше потребляли 40 млрд кубометров газа или когда мы будем потреблять в 2015 году 10 млрд? Да, нам трудно, нам тяжело. Но это же несправедливо, если говорят, что мы братья и соседи, но цена газа для нас самая дорогая!

А вы лично верите в то, что Путин не знал о начале «таможенной войны», что она началась без его указания?

Я далек от мысли, что какие-то серьезные решения на межгосударственном уровне принимаются за спиной руководителя российского государства. Для меня важнее, какие дальнейшие действия будут. Эти действия и будут ответом на ваш вопрос.

A, может, ответом на этот вопрос будет назначение Суркова «куратором» украинско-российских отношений? Он, мягко говоря, очень непростой человек.

Я сталкивался с Сурковым уже будучи здесь, в парламенте. Приезжала российская делегация. Я в СМИ отслеживал, как он работал в России, я знаю, какое отношение к нему Немцов высказывал. То, что Сурков непростой человек – это факт. Но при этом у него не отнять того, что он талантливый человек. Такие люди думают, как правило, сами, и сами формируют мнение.

Я не знаю, станут ли лучше отношения Украины и России. Но то, что сегодня они не хороши – это факт.

Назовите самых эффективных, на ваши взгляд, министров нынешнего правительства или наоборот.

Некорректно поставлен вопрос. У меня нет полномочий давать оценку правительству.

Почему? Вы же политик.

С министрами работает Кабмин, их назначает Президент. Если на сегодняшний день они выполняют свои функции – значит, руководители государства считают, что они справляются со

своими задачами на своем участке. Мы же с вами не знаем, какие изначальные проблемы лежат в рамках полномочий того или иного министерства.

Я когда-то работал на оборонном предприятии, довольно большом. И в свое время, при Горбачеве, дошли до маразма, когда мы избирали руководителей цехов на крупных предприятиях. Доизбирались до того, что крах пришел в эти цеха. А генеральный директор был человек в возрасте, с большим опытом работы. И когда к нему пришел один из таких руководителей цехов рассказывать, что надо делать, директор потом вышел и говорит: у меня в голове не укладывается, ведь он же даже не знает, чем я занимаюсь!

Поэтому когда мои коллеги делают оценки министерств, не зная, чем они занимаются – мне кажется, они необъективны и несправедливы.

Далее. Я имею опыт руководства на крупных предприятиях, но если мне сейчас предложи возглавить какое-нибудь министерство – я десять раз подумаю, справлюсь ли я. А, к сожалению, некоторым моим коллегам - им предложи любое министерство, и он на любое министерство соглашается пойти работать.

Но бывают и противоположные ситуации. Например, ходят слухи, что некоторые действующие министры планируют уйти на депутатские хлеба и баллотироваться по «спорным» округам. Говорят, что ваша землячка Наталия Королевская пойдет по округу в Первомайске. Правда ли это?

У меня нет об этом информации.

А вообще кого Партия регионов будет выдвигать в «спорных» округах? Есть какие-либо кандидатуры уже?

Вообще-то для этого есть региональные власти. Например, я – председатель партийной организации в Луганской области. Если выборы проходят у нас, то нам партия говорит: посмотрите, кого вы будете выдвигать. Если у меня есть достойная кандидатура, которая пользуется уважением среди населения округа – значит, мы предлагаем эту кандидатуру. Если нет – мы обращаемся, были такие случаи на прошлых выборах, непосредственно к избирателям или членам нашей партийной организации. Собираем довольно большой зал и говорим, что есть несколько кандидатов, давайте мы сделаем рейтинговое голосование.

Но на сегодняшний день мы еще на уровне партии не принимали решения о поддержке тех или иных кандидатур. Есть разговоры по отдельным кандидатам, но пока говорить об этом рано.

Как вы относитесь к референдуму, который сейчас пытаются продвигать Симоненко и Медведчук?

Положительно. Но только тогда, когда страна будет определяться, куда мы идем и куда мы вступаем. На сегодняшний день мы никуда не вступаем и никуда не идем, поэтому тот референдум, который они пытаются провести – это просто политическая уловка. Они пытаются у людей спросить о том, чего сегодня нет, и будет ли – тоже не факт. Поэтому все это мишура.

Недавно «Главком» взял интервью с известным донецким блоггером, который расследует массовое появление нелегальной добычи угля на Донбассе в так называемых «копанках». Вы, как представитель региона, лучше других должны знать местную проблематику. Кто за этим стоит? Кто «крышует»? Почему милиция бездействует?

К сожалению, не стали сегодня «копанки» массовым явлением, о котором вы говорите.

Почему к сожалению?

Потому что уголь, который добывается на официально зарегистрированных шахтах – даже его промышленность не может потребить. У нас сегодня проблема сбыта угля. У нас был период нехватки угля, и тогда в довольно серьезных масштабах разрабатывались эти «копанки».

Там есть целый ряд проблем. Я очень хорошо, профессионально знаю эту тему. Во-первых, как их можно запретить? Если у человека нету рабочего места, ему негде заработать денег, а на «копанке» он может заработать по 15 тысяч гривен за месяц – то, естественно, к

каждому человеку милиционера не поставишь. Это будет борьба со своим народом. А бороться со своим народом, который хочет работать – это последнее дело.

Здесь необходимо навести порядок. «Копанки», которые существуют, они нигде не зарегистрированы, там проблемы с техникой безопасности, люди гибнут. Это первое. А второе – это проблема с рекультивацией земель, когда копают огромные ямы, и эти ямы подходят под поселки, и люди просто боятся, что их дома обвалятся.

По моему мнению, необходимо легализовать работу этих мини-шахт. Тогда люди, которые там работают, получат защиту по технике безопасности. И, кстати, в Луганской области во многом нынешнее руководство идет по этому пути. Кроме того, мы получаем ситуацию, при которой если ты даешь лицензию – ты несешь ответственность за территорию, в рамках которой идет разработка данной «копанки». Оно бы хорошо пошло, если бы была сегодня востребованность этого угля. Если раньше уголь стоил 550 грн. и больше, то сегодня даже по 300 грн. очень сложно сбыть уголь из этих «копанок».

Кроме того, существует проблема перевозки этого угля. Она осуществляется большим транспортом по сельским дорогам, от этого разрушаются дороги и страдают дома. То есть это целый комплекс вопросов, которыми должны заниматься местные власти.

<http://glavcom.ua/articles/14139.html>

Блоги

Сергій Каплін: «Почему я "голосовал" за закрытие школ?»

lb.ua

За прошедших два дня я получил десятки звонков от своих избирателей, журналистов которые задавали только один вопрос: почему Сергей Каплин не голосовал за мораторий на закрытие школ в сельской местности.

Отвечаю, это неправда. Тот, кто следил за течением того сессионного дня, помнит, что я жестко и бескомпромиссно выступил против закрытия школ. Свои аргументы я привел в своем предыдущем блоге.

Что же произошло? Я голосовал "за" мораторий на закрытия школ, но "система Рада" в очередной раз внесла свои "произвольные правки". Мною направлено соответствующее письмо на имя спикера с требованием защитить мой голос. Именно об этом, о несовершенстве системы голосования и возможностях манипуляций, я хотел бы сегодня поговорить. Ведь многие развитые страны мира так и не отказались от простого поднятия рук вместо электронных систем.

День правительства. Депутаты регистрируются что бы задать вопросы министрам. И что? На табло одни фамилии регионалов, которые задают удобные вопросы министрам и премьеру. И так каждый раз.

Причина в том, на мой взгляд, что система контролируется властью и в по-настоящему важные моменты "подыгрывает" ей. Сегодняшний день - не исключение. Я был свидетелем того, как депутат отсутствует, а табло выводит информацию о том, что яко-бы он записался на выступление. Я не исключаю, что система управляет извне. В этом случае это преступление которое должно расследоваться соответствующими органами. Это важный вопрос, ведь Рада рассматривает важнейшие вопросы в том числе и изменения к Конституции.

Вчерашний и сегодняшний день прошел "под дудку" регионалов, которые, после того, как правительство покинуло свою ложу, разбрелись по своим мерседесам и лексусам уехав из Рады. Депутаты от оппозиции оставались "до последнего звонка", добросовестно обсуждая законопроекты и выступая с заявлениями перед своими избирателями. Даже спикер Рыбак был вынужден остановить рассмотрение Радой важных вопросов из-за того, что в секторе ПР было просто пусто, - в зале была только оппозиция.

Еще из сенсаций: Маркова таки лишили места в зале, Рыбак зачитал соответствующее решение суда и заявил, что намерен "букву закона" таки выполнить. Я видел реакцию депутатов от ПР... У них был вид как будто возле их голов пронеслась пуля и поразила коллегу. В ПР таким образом введен рабовладельческий строй: раз и навсегда.

Также, Рада приняла изменения к Конституции, которые расширяют полномочия Счетной палаты. У меня откровенно неоднозначное отношение к этому документу и изменениям. Он правильный но не совсем своевременный. Власть убьет любую здоровую инициативу, превратит любой орган в коррупционный.

Более того, необходимо учитывать, что теперь палата получит полномочия для контроля не только расходной части бюджета, но и доходной. Единственное, что может быть полезным, это возможности участия в составе палаты представителей оппозиции, которые должны проследить за тем, что б "большинство" не превратило ее в еще одну налоговую или прокуратуру. Не секрет, что вокруг Президента функционирует сразу несколько орбит влияния, и каждая из них стремиться иметь свои инструменты влияния и грабежа.

Если подводить итоги сессионной недели, могу сказать следующее: хорошо, что хуже быть не может. Все не то. Не тот состав правительства и парламента, не тот, что сможет спасти страну от неминуемой катастрофы и смерти государства. Избиратель должен опомниться и на следующих президентских, парламентских выборах исправить ошибки допущенные за все эти годы независимости. Мы должны это сделать ради наших внуков и детей; сделать, что бы не было банально стыдно смотреть им в глаза.

http://blogs.lb.ua/sergiy_kaplin/228028_pochemu_golosoval_zakritie.html

Анатолій Гриценко: «Ігрища з долею країни – небезпечні й неприпустимі!» pravda.com.ua

Два дні Ялтинської конференції чітко засвідчили: без вирішення питання Юлії Тимошенко Україні у Вільнюсі нема чого робити – Угоду з Євросоюзом підписано не буде.

Щодо Юлії Тимошенко, чи справедлива така позиція Євросоюзу? Стовідсотково і справедлива, і гуманна. За однієї умови: якщо під тиском з боку Європи до Вільнюського саміту Янукович звільнить Тимошенко, або принаймні відправить її на лікування закордон. А якщо ні? Якщо така тверда і гуманна по своїй суті позиція європейців не принесе успіху? Якщо Янукович утретьє рогом і близчим часом Тимошенко не відпустить, що тоді? Тоді Тимошенко із-за грат може не вийти взагалі – ні до, ні після Вільнюса, аж доки Янукович не звільнить крісло на Банковій...

А щодо 46 мільйонів громадян України, чи справедлива озвучена Євросоюзом позиція? Моя відповідь: ні. Така позиція ЄС по відношенню до нашої країни є несправедливою, надто жорсткою і навіть жорстокою. Бо в разі провалу Вільнюського саміту вона позбавляє державу Україна і український народ стратегічної перспективи, у кризовій ситуації залишає нас наодинці зі своїми проблемами, та ще й з розлюченим "стратегічним партнером" на східному кордоні...

Що далі?

Вирішення питання залежить від трьох сторін – це Віктор Янукович, Юлія Тимошенко і Євросоюз.

Євросоюз свою позицію оголосив. Зваживши аргументи, фактори та інтереси – європейські, американські, російські, українські... Теоретично, Євросоюз ще може змінити (пом'якшити) свою позицію, але нам сподіватися на це – надто ризиковано.

Тож залишаються двоє – Віктор Янукович і Юлія Тимошенко. Від них обох (наголовою, обох!) сьогодні залежить доля усієї країни, причому не на рік-два, а на багато десятиріч наперед, напевно вже й за межами людького життя обох політиків.

Від Януковича залежить більше. Бо він при владі й має реальні важелі, аби питання лікування Тимошенко у Німеччині було вирішено швидко. Відтак, усвідомить Янукович міру

своєї власної відповідальності за долю країни, переступить через особисте, через образи і амбіції – Угоду з Євросоюзом буде підписано!

Від Тимошенко залежить менше, але без певних кроків з її боку сам Янукович рішення щодо лікування у Німеччині не прийматиме, це очевидно. Відтак, усвідомить Тимошенко міру своєї власної відповідальності за долю країни, переступить через особисте, через образи і амбіції – Угоду з Євросоюзом буде підписано!

Аби питання Юлії Тимошенко було вирішено позитивно, швидко і не призвело до зриву підписання Угоди з Євросоюзом, "і Президент України Віктор Янукович, і екс-прем'єр України Юлія Тимошенко знають, що потрібно зробити в наступні кілька днів", – сказав у Ялті Радек Сікорський, міністр закордонних справ Польщі. Радек знає, про що говорить...

Таким чином, уже близчим часом Янукович і Тимошенко – конкретними діями – мають підтвердити свою особисту відповідальність за долю країни. Вчинять вони так – успіх у Вільнюсі Україні гарантовано. А українці разом з європейцями їх обох вітатимуть, і їх обох згадають у підручниках з історії.

А якщо ні? Якщо двоє політиків не переступлять через особисте, навіть заради країни? Якщо із-за них Вільнюс стане для України провалом?

Для країни це стане сильним ударом. Нам усім буде важко. Дуже важко... Втім, життя не зупиниться і Україна виживе. Але думаю, що в тій Україні, що виживе й змінє, місця для них уже не буде – ні для Януковича, ні для Тимошенко, принаймні на відповідальних постах. Бо ігрища з долею країни – небезпечні й неприпустимі!

Якщо у своїх оцінках я дещо й загострив, чи згустив фарби, то, повірте – не дуже. Бо надто багато, неприпустимо багато, зараз залежить від двох персон, і тратити заручником 46-мільйонну країну вони не можуть, не мають права.

Сподіваюся, дуже хочу сподіватися, що протягом наступних днів-тижнів рішення і дії Віктора Януковича і Юлії Тимошенко будуть адекватними і вірними. Що в результаті вірних рішень і дій Юлія Тимошенко отримає змогу лікуватися у Німеччині, а Віктор Янукович у Вільнюсі отримає змогу підписати Угоду з Євросоюзом. Їм обом і нам усім того бажаю!

<http://blogs.pravda.com.ua/authors/grytsenko/523dc71857c49/>

Телебачення і радіомовлення

Володимир Рибак офіційно озвучив присуд щодо Маркова Телеканал новин "24"

Кореспондент: Рибак офіційно озвучив присуд щодо Маркова. Однак блокувати картку поки не став. Рішення Вищого адмінсуду про позбавлення депутатських повноважень Ігоря Маркова надійшло до Верховної Ради. Його текст зачитав спікер Володимир Рибак.

Володимир РИБАК, Голова Верховної Ради України: "Визнано відсутність у Маркова статусу та повноважень народного депутата України. Відповідно до частини п'ятої статті 124 Конституції України, судові рішення є обов'язковими до виконання на всій території України. І ми будемо виконувати рішення суду".

Кореспондент: Щоправда жодних розпоряджень щодо блокування картки народного депутата голова парламенту наразі не давав. Не знають, які діяти далі і у Центрвборчкомі. ЦВК звернеться до ВАСУ, щоб той роз'яснив порядок виконання рішення про позбавлення Ігоря Маркова мандата. Про це повідомила заступник голови комісії Жанна Усенко-Чорна. Як відомо, 12 вересня Вищий адміністративний суд України позбавив Ігоря Маркова депутатських повноважень і постановив призначити довибори на його округі в Одесі, визнавши фальсифікації результатів голосування під час торішніх парламентських виборів.

Потужний десант європолітиків висадився цього тижня у Криму "Студія "1+1", ТСН-Тиждень

Алла МАЗУР, ведуча: Відступати нікуди позаду Москва. Цим гаслом із радянських фільмів про війну окреслив нинішні стосунки України і Євросоюзу наш давній симпатик екс-президент Польщі Александр Квасневський. Потужний десант європолітиків висадився цього тижня у Криму на черговий саміт Ялтинської європейської стратегії. І на тлі напружених українсько-російських відносин заяви декого з них сприймалися неймовірно оптимістично. Україна занадто сильна і важлива, щоб довірити вирішити власне майбутнє комусь іншому. Це уже сказала пані президент Даля Грибаускайте, маючи на увазі Росію. Маленька Литва повною мірою відчула твердість кремлівської руки, але ж витримала. І суперечка з Віктором Януковичем явно пожвавила аудиторію. Послухайте цей діалог без коментарів.

Віктор ЯНУКОВИЧ: «Скажіть будь-ласка, яка ціна у вас?».

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ: «479 доларов».

Віктор ЯНУКОВИЧ: «А ми платимо сьогодні 529».

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ: «Потом скидка 100».

Віктор ЯНУКОВИЧ: «Так це ціна при чому тут скидка! Скидка це база військова. Тому жарти тут дуже погані для нас».

Алла МАЗУР, ведуча: Не обійшли поважні гості саміту і теми Юлії Тимошенко, указанвши, що до розв'язання цього вузла залишається не так багато часу. У відповідь Віктор Янукович іще раз наголосив, вихід із ситуації з Тимошенко шукають. «Ми поки що не кажемо так, але ми не кажемо і ні», заяви Президент України. А от спроба заступитися за Тимошенко Юрія Луценка стала ще однією розтиражованою в медіа цитатою.

Юрій ЛУЦЕНКО: «Я закликаю вас, Вікторе Федоровичу, людина, яка не боїться Путіна, не боятися Юлії Тимошенко. Прийміть сьогодні це рішення».

Віктор ЯНУКОВИЧ: «Юрію Віталійовичу, ну, я, радий вас бачити перш за все. Щоб вас це не образило, в порівнянні з Тимошенко в прямому і в переносному як кажуть смислі ви в різних весових категоріях. Сідайте, будь-ласка».

Трагедія в Макіївці

Алла МАЗУР, ведуча: Ну, а далі у нас урок школи виживання, бо як показали останні події, що близьче ваша квартира до неба, о кращий краєвид із вікна і менше шансів вижити. Трагедія в Макіївці, де двоє людей рятуючись від вогню вистрибнули з висотки, шокувало Україну і виявила неймовірну річ. Якщо ви живете вище 5 поверху, ви у смертельній небезпеці і кожен мусить рятуватися сам, доводить своїм розслідуванням Світлана Федчун.

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Ось так, стоячи на підвіконні 7 поверху погорільці намагалися врятуватися від вогню. Коли побачили машини МНС благали про допомогу, але вона не прийшла ні через двері, ані через вікна. Тоді вогонь залишив тільки один шанс на порятунок – стрибати. З 20-метрової висоти це тривало кілька секунд. Спіймати їх ніхто не квапився. Один із чотирьох мешканців двох охоплених вогнем квартир, що вижив Олексій Ямпольський досі в реанімації. Пам'ятає не все. Згадує, сусід покликав, бо в нього зайнявся балкон. Він відчинив двері, опинився в чадному диму. Аби не задихнутися вибив шибку в під'їзді. Виникла тяга і полум'я швидко дісталося і його квартири. Усе це сталося за цими дверима. Зараз їх позабивали, щоб мародери не розкрадали залишків пожитків. Тут і досі відчувається запах гару та смерті. Погорільці не викликали пожежників, бо телефонний дріт плавився. З мобільного не могли додзвонитися. Заливали полум'я водою, але воно охопило всю квартиру затиснувши Олексія з сестрою біля вікна. Звідти вони побачили – надзвичайними вже є, але їх не рятують. Минуло приблизно 40 хвилин. Під вікна збіглися сусіди, щосили намагаючись допомогти пожежній команді. розгортали шланги, самі рвалися бігти до погорільців. На двох людях, що були у вікні зайнявся одяг і біль був таким, що крок у прірву здався порятунком. 42-річна жінка від травм померла в кареті швидкої. Двоє чоловіків учасники.

Сергій МАЙДЕБУРА, свідок: «Человек наверно 30 стояло вокруг, кричали, не прыгайте, потому что видели, какие могут быть последствия. И тут все-таки, эти люди, которые терпели бедствия, они не смогли больше держаться и они, выпрыгнули».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Свідки трагедії винуватять у їхній смерті рятувальників.

Валентина ГРИГОРЬЄВА, свідок: «Это 100% их вина. Люди их тут чуть не поразрывали этих пожарников. И вообще прислали молодых, неопытных, они растерялись, не знали за что хвататься».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Надзвичайники натомість винуватять мешканців, що надто пізно викликали пожежників і виправдовуються, приїхали в нормований час і діяли за регламентом. Кажуть, ловити людей, що вистрибують з висоти вище 5 поверху взагалі не мало сенсу.

Микола ЧЕЧОТКІН, заст. директора Департаменту державної служби України з надзвичайних ситуацій: «На сьогоднішній день на оснащенні пожежно-рятувальних підрозділів таких брезентів немає. Чому? Тому що вони неефективні. Тобто люди, які виплигають або викидаються з високоповерхових будівель ці брезенти вони не утримуються і все рівно їх врятувати неможливо».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Під тиском громадського резонансу проти рятувальників відкрили кримінальне провадження. Підозрюють у службовій недбалості, хоча обвинувачення ще не висунуті ні кому.

Ігор ПАПУША, військовий прокурор Південного регіону: «Слідчими органами витребовується документація, яка регламентує порядок організації гасіння на місці події, вилучаються плівки переговорів радіообміну між диспетчером і підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Гонитва за прибутками при космічній ціні на землю змушують забудовників збільшувати поверховість новобудов. Рятувальні служби залишилися в епосі п'ятиповерхівок. Тож щоб власники апартаментів на якомусь 25 поверхі почувалися безпечно про них мають потурбуватися ще на етапі проектування хмарочосів. Інженер технагляду компанії забудовниці Наталія Вільховська з гордістю розповідає, що всі приміщення оснащені протипожежними здавачами, які під'єднані до комп'ютера, а до кожного приміщення в будинку підведена протипожежна водяна система. На додаток по периметру 16-го поверху є спеціальний балкон. Гордістю проектувальників цього хмарочоса є спеціальний майданчик для приземлення гелікоптера. Але до такого засобу порятунку від вогню чиновник МНС ставляється скептично.

Григорій МАРЧЕНКО, директор Департаменту реагування на надзвичайні ситуації ДСНС України: «Якщо там пожежа на верху, то вертоліт не зможе злетіти на ту будівлю, задимлення і на двигуни впливає».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Порятунок у власних руках, запевняє інструктор з виживання В'ячеслав Колосов. Він закликає вже сьогодні піти до магазину і зробити у власній квартирі запасний вихід. Щоб придбати набір потрібно кількасот гривень і навчитися в'язати вузли і кріпити карабіни до мотузки.

В'ячеслав КОЛОСОВ, інструктор із виживання: «Вяжется особый узелок, используется балконная дверь непосредственно как фиксация веревки. Этой нагрузки достаточно для того, чтобы спустился человек или груз весом до 150 килограмм. Заправляется вот такая штука, соответственно пристегивается карабин. Вы уже готовы к спуску вниз».

Світлана ФЕДЧУН, кореспондент: Це не складно і стане у пригоді частіше, ніж ви думаєте, каже екстремал.

Верхівка суспільства на саме дно

5 канал, Час. Підсумки тижня

Лариса ГУБІНА, ведуча: Верхівка суспільства на саме дно. Депутати звернули увагу на безпритульних і серед усіх прав гарантованих громадянам України Конституцією взялися за їх право обирати. Чому саме з цього почали державну турботу а не скажімо право на житло або достойний життєвий рівень загадка. В комітеті виборців України припускають що це пов'язано із наступною кампанією, адже скільки безхатченків в Україні точно статистики не має. Минулого року до центрів обліку звернулися 15 тисяч людей без домівок, але ця цифра далека від реальної. Голоси найбіднішого населення купити легко, вже і ціну склали. Нашому Азаду Сафаврову безхатченки чесно відповідають за скільки і готові віддати свій голос. Хоча не для всіх бездомних цей закон спосіб підзаробити багато хто з них щиро вірить, що саме право голосувати почнеться їхнє достойне життя і зміни на краще.

Юрій ЛІФАНСЕ, громадський активіст: "Кожного тижня ми роздаємо приблизно 500 порцій"

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Бутерброди, сирки, одяг. Усім цим громадські активісти щотижня пригощають безхатченків. Безкоштовно. Замість попити депутати подарували бездомним цього тижня право голосувати, за спрошену системою.

Олександр ЧЕРНЕНКО, голова комітету виборців України: "Чому раніше була проблема? Тому що в реєстрі виборців потрібно вказати фактичну адресу громадянина. У них такої адреси не було".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Реєструвати на виборах безпритульних будуть ось в таких центрах обліку. Тут за місцем прописки вони і будуть голосувати. Та для початку потрібна заява від саого безхатченка. Вони розмірковують.

Юрій Миколайович, безхатченко: " Я вже читав"

Іван, безхатченко: " не буду".

Безхатченко: "Піду, конечно піду, обязательно"

Безхатченко: " Конечно"

Азад САФАВРОВ, кореспондент: А за кого будете голосовать?"

Безхатченко:" Я не знаю".

Безхатченко: " Мне не хватает просто президента"

Владислав безхатченко: " Я пойду за Януковича голосовать. Потому что он мой земляк"

Оксана, бездомна: " За Леоніда Черновецького".

Бездомна: "За Януковича"

Безхатченко: " Только не за Януковича, это однозначно. Ты предвыборную кампанию читала о чем там он написал? Что он пообещал?"

Проголосувати за просто так, безпритульні не збираються. Вимагають змін

Бездомний: " ЗА что голосовать"

Бездомний: " В первую очередь думать о людях, а не о себе

Владислав безхатченко: "Хочу прорваться в своей жизни"

Віктор Михайлович, безхатченко: "Комунист стоит, Арсенал стоит, Ленузня стоит. Это такие образующие предприятия, бюджета городского".

Безхатченко: " Притулок і робота .

Безхатченко: " Дома заброшенные. Дайте".

Юрій Миколайович, безхатченко: "Сколько ребят спят по подвалам? Как изменить эту жизнь? Я просто тупо бухаю сейчас и все. Это единственное чем я себя успокою, что действительно от своей души выбрал президента".

Безхатченко: "Рублей 50".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: За какую партию готовы проголосовать?

Безхатченко: "Как скажете так и будет".

Олександр ЧЕРНЕНКО, голова комітету виборців України: "Їх вибір вплинути дуже легко. Але вони нічим не гірші усіх інших виборців".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Голоси безпритульних легко купити. Та ще легше просто проголосувати замість них, заявляють в комітеті виборців України. Адже для участі у виборах окрім заяви потрібен і паспорт громадянина. Або довідка про його втрату. А дістати ці документи безхатченку не під силу.

Юрій ЛІФАНСЕ, громадський активіст: "Ми наприклад допомагали поновити документи одному інваліду бездомному. Це в нас зайняло пів року".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Столичний центр обліку безпритульних має площа у кілька квадратних метрів. Поки приймають одного, всі інші чекають на вулиці. Не одну годину.

Ярослав КОЛОМІЄЦЬ директор Київського центру обліку безпритульних: "У нас нету помешаний для ожидания".

Анатолий: " Без регистрации сами понимаете, никуда в этой жизни".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: В Україні більше 80 центрів обліку бездомних. Торік за даними Мінсоцполітики вони обслужили 15 тисяч безпритульних. Цього річ 9. А от скільки загалом безхатченків в Україні статистика рахувати не можуть

Володимир ВЕЧЕРКО, народний депутат: " Надо посчитать, статистика же есть. Я же не могу огульно цифры говорить. Никакого фальсификата даже быть не может. Это все бред"

Олександр ЧЕРНЕНКО, голова комітету виборців України: "Якщо на окрузі збільшиться на 3 тисячі виборів в порівнянні із річною давністю, це вже привід для небезпеки. Добре якби напередодні наприклад президентської кампанії органи ведення реєстру для реєстрації цих людей сказали, скільки таких людей заявили бажання про свою участь в виборах".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Та поки тільки мер Донецька оприлюднив кількість безпритульних у місті. Пів тисячі. І навіть похвалив їх за виборчу активність

Олександр ЛУК'ЯНЧЕНКО, мер Донецька: "Я думаю что отдельные люди без определенного места жительства гораздо добросовестнее и патриотичнее относятся к этому делу чем многие действия и сотни тысяч жителей нашего города"

Ігор Віталійович, бездомний: "Если мы будем голосовать, значит на нас будут обращать внимание"

Азад САФАВРОВ, кореспондент: У бездомного Ігоря Віталійовича своя вигода від волевиявлення. Нововведенням він чи не найбільше радіє

Ігор Віталійович, бездомний: "Это обалденный закон, это супер закон. Я бомж, а кому-то нужен мой голос. Да вы что ? Кому там нужен мой голос. И бомж себя начнет чувствовать человеком, действительно, потому что он кому-то нужен".

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Чоловік вже рік живе просто неба. І практикує англійську. Перед ним відкривається всі двері під'їздів. Про нього пишуть газети

Ігор Віталійович, бездомний: "Все бомжи которые встречают меня, говорят - Игорь, ты видел, я про тебя читал"

Азад САФАВРОВ, кореспондент: Та має бездомний і свою теорію успіху.

Ігор Віталійович, бездомний: "Человек который сидел в камере, знает что это такое. О думал о том, что он станет президентом. Догадывался ли он об этом? Я неоднажды там был, а он стал президентом. Это вдохновляет. А я человек который сплю на лавочке и вы тоже можете быть разговариваете с будущим президентом"

Під кримським сонцем - дискусії про європейську стратегію України

Лариса ГУБІНА, ведуча: Під лагідним кримським сонцем - гострі дискусії про європейську стратегію України та світові виклики. Цьогорічний Х саміт ЄС зібрав концентровану кількість політичної та бізнесової еліти. Подружжя Кліntonів та Пінчуків, Штефан Фюле, Карвл Більд, Доменік Строскан, Олександр Квасневський, Тоні Блер, Леонід Кучма, а також Луценко, Яценюк, та Кличко, Тарута і Новинський, перелік може бути довгим.

Усі ці відомі персони в стінах Лівадійського палацу спілкувалися не вимушено, не уникаючи спілкування із пресою. А відкрили Ялтинську конференцію Президенти Литви, країни яка нині головує в Європейському Союзі та України, країни яка планує підписати угоду "про Асоціацію". цікавим також було і спілкування Віктора Януковича із опонентами, очі в очі. Опозиція прямо просила Президента звільнити Тимошенко, Янукович прямо не відповів чи зробить це. Європейські чиновники які усіляко хвалили Україну за євро інтеграційні закони щодо Тимошенко остаточний звіт обіцяли оприлюднити в середині жовтня. Позиція європейців лишається незмінною: якщо всі умови буде виконано, угода "про Асоціацію" буде підписана.

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: За рік настрої і тональність європейських політиків по відношенню до офіційного Києва змінилася. Вона знову заявляє, українські двері для України - відчинені. Традиції ялтинського саміту незмінні. Гострі теми під якісну музику. Місцями напружені зустрічі під келих вишуканого вина. Та от ультиматуми які Президент Янукович чув тут минулого року змінилися тепер на пропозиції. Іноземні гости наче змовилися, розписати євро перспективи для України і відбити бажання зближення з Митним Союзом

Штефан ФЮЛЕ, євро комікар з питань розширення і політики сусідства: "За останні роки Україна зробила великий поступ у бік підписання угоди "про Асоціацію" і пропозиція від нас є".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Зміни в інтонації євро керівників українському Президенту до вподоби. Навіть свого візві яка щоразу при зустрічі не забуває приперчти розмову, Віктор Янукович представляє із задоволенням на обличчі.

Віктор ЯНУКОВИЧ, Президент України: "Президент Литви Даля Грибаускайтє"

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ, Президент Литви: "Я представляю Президентство в Євросоюзі, і все буде серйозне".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Не міне і пів і години, як після компліментів щодо українських можливостей, Президенту нагадають про Юлію Тимошенко. Але не іноземні гості. Опозиційні лідери гуртом прилетіли до Януковича, з проханням

Арсеній ЯЦЕНЮК, народний депутат, ВО "Батьківщина": "Я прошу вас заради України звільнити Юлію Тимошенко".

Юрій ЛУЦЕНКО: "Я закликаю Вас Вікторе Федоровичу людина яка не боїться Путіна, не боятися Юлію Тимошенко. Прийміть сьогодні це рішення".

Віктор ЯНУКОВИЧ, Президент України: "Я умисно не торкається питань газових. Я повторю ще раз що Україна платить найвищу ціну на газ в світі".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Після таких підрахунків литовська гостя не змовчала

Даля ГРІБОУСКАЙТЕ, Президент Литви: "В нас не має Тимошенко але ми платимо більше чим ви".

Віктор ЯНУКОВИЧ, Президент України: "Яка ціна у вас?"

Даля ГРІБОУСКАЙТЕ, Президент Литви: "479 доларів"

Віктор ЯНУКОВИЧ, Президент України: "479 доларів?. А ми платимо сьогодні 529 "

Даля ГРІБОУСКАЙТЕ, Президент Литви: "Потом скидка 100"

Віктор ЯНУКОВИЧ, Президент України: "Так це ціна, при чому тут скидка?"

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Нових знижок на газ Україні в Асоціації з Європою не бачити. Привіз до Ялти звістку з Білокам'яної радник Президента Путіна. Він пророкує українцям лише фінансові збитки

Сергій ГЛАЗЬЄВ, радник Президента Росії: "О том что подписание соглашения Украины об ассоциации с Евросоюзом на долго не обратимо, и серьезно ухудшит наши торгово-экономические отношения. Точка. Это было заявлено на встрече двух Премьеров. Почему же шантаж, мы же просто предупреждаем. Мы предупреждаем".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Як попереджає Кремль, вітчизняні бізнесмени вже знають. Світові політики це називають тиском, тому демонстративно перед російськими

гостями підіgraють українським. Заборонений Росією для ввезення на її територію шоколад у Ялті пішов по руках.

Радослав СІКОРСЬКИЙ, міністр закордонних справ Польщі: "Купувати більше українських цукерок"

Далеко не солодкою виявилася розмова посланника Путіна з присутніми. пропозиція Сергія Глазьєва, експортувати українські цукерки до Європи, а Україну до Митного Союзу гостям саміту не смакувала

Сергій ГЛАЗЬЄВ, радник Президента Росії: "Если у господина Порошенка конфеты соответствуют Европейским Стандартам, то это очень хорошо, рынок Европы большой как известно, милости просим, вы наверное откроете. Но это вы с санитарной службой поговорите, она вам объяснит".

Петро ПОРОШЕНКО, міністр закордонних справ (2009-2010), міністр економічного розвитку і торгівлі (2012): "Мова йде не лише про український шоколад, ніхто в світі не повірить грузинське "Боржомі", чи Молдавське вино чи український шоколад шкідливий. В Росії теж в це не вірять, бо це брехня. Ми запитували українців, вони підтримують Євросоюз чи Митний, вперше в нашій історії більше 50% людей підтримують євроінтеграцію".

Сергій ГЛАЗЬЄВ, радник Президента Росії: "Почему вы если так уверены убедите ваше руководство провести референдум, раз мы вам так помогаем. Мы вам поможем еще больше набрать голосов. Давайте вместе проведем референдум".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Допомогти Україні не лише голосами на референдумі, але й грошима пропонує радник Володимира Путіна. Аби лише угоду з ЄС Київ не підписував, інакше, порахував кремлівський гость, і Україні загрожує дефолт. Європейці таку математику називають страшилками

Радослав СІКОРСЬКИЙ, міністр закордонних справ Польщі: "Ніякого дефолту, Польща теж починала зі схожої угоди, яку ви плануєте підписати, буде хороший інвестклімат, інвестиції ви отримаєте".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Чекати на інвестиції ззовні не обов'язково, зробив висновки другий Президент України. Гроші потрібно шукати в кишенях українських олігархів.

Леонід КУЧМА, Президент України (1994-2004): "Великого бізнесу, який головним потребителем газу є гроші. Хай вони виводять із офшорів і вкладають в розвиток свої. Якщо вони будуть бачити що їм гаплик, то обов'язково будуть займатися".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Гаплика не хоче ось цей народний депутат. Бізнесмен з російськими коренями порахував

Вадим НОВИНЦЬКИЙ, народний депутат, Партія Регіонів: "Выгоднее работать с таможенным союзом".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Та він на Ялтинському саміті у меншості. Навіть Прем'єр Криму ратує за Європу. Крим в Європу хоче?

Анатолій МОГИЛЬОВ, голова ради міністрів Криму: " Конечно хочет. Крым хочет хорошо жить"

Микола АЗАРОВ, Прем'єр-Міністр України: " В европейской стратегии не все так просто, дорогие мои. Нет только роз, есть и шипы. Если мы реалисты, то мы должны эти шипы по крайней мере удалять, что бы они руки не кололи".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Для видалення основної колючки, яка залишається на перешкоді підписання угоди часу до листопада. Місія екс-Президентів Кокса та Квасневського яка працює над звільненням Юлії Тимошенко закінчує писати свій звіт. Помилування про яке так просила опозиція не буде. Проте як звільнити ув'язнену європейці знають.

Пет КОКС, голова Європарламенту (2002-2004): "Звіт в середині жовтня, і Віктор Янукович і Юлія Тимошенко знають що треба для цього зробити"

Олександр КВАСНЕВСЬКИЙ, Президент Польщі (1996-2005): " Ми не чекаємо на нереальне рішення звільнення чи помилування. Рішення буде гуманним. Тимошенко дійсно хвора і має поїхати на лікування за кордон. Якщо всі умови будуть виконані, угода буде підписана".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: В такому випадку Віктор Янукович увійде в історію як Президент євро інтегратор. І тоді, жартують в розмові з господарем заходу, іноземні гості, Ялтинський саміт потрібно буде перейменувати на саміт імені Януковича

Віктор ПІНЧУК, організатор YES : "фамилия Віктора Януковича теж начинається з букви "Y". Они говорят, что Y это будет не Ялта, а Янукович. Поэтому такое важное, что если пройдет подписание, то переименуете в Yanukovych European Strategy вот и все. Это шутка, это отражение этого понимания".

Ірина ГЕРАСИМОВА, кореспондент: Проводжають гостей саміту на ганку Лівадійського палацу професійні шукачі,. Які можуть віднайти найдрібніші деталі. Так Віктору Януковичу за 2 місяці до Вільнюського саміту доведеться шукати вихід із ситуації що склалася в країні, якою він керує.

Навколо усиновлення українських дітей американцями розгорівся скандал ICTV, Факти тижня

Оксана СОКОЛОВА, ведуча: Саме навколо усиновлення українських дітей американцями цього тижня розгорівся скандал. Стало відомо, що прийомні батьки обмінюються дітьми, як речами – через оголошення в інтернеті. Не сподобався тобі новий син – можна замінити його на іншого. Обурливі подробиці дізналися журналісти агенції Reuters, які проводили розслідування понад півтора року. Вони з'ясували, що в основному в обмін йшли вихідці із Африки, Росії і України. Деталі – у Максима Крапівного.

Ганна БОГДАНОВА, в. о. директора центру сімейного виховання: "Довольно-таки молодая семья. К сожалению, у них не было своих биологических детей. Обеспеченный у них был хороший бизнес. И, в принципе, по характеру, сложилось впечатление, добрые, открытые люди".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: А батько в родині ще й мав українське коріння, і тоді ніхто не міг подумати, що його усміхнене обличчя незабаром прикрашатиме стіну поліцейського відділку США. Американця Лева Дзюбу підозрюють у жорстокому поводженні з українськими всиновленими дітьми. Після смерті дружини він буквально взяв чотирьох підлітків під домашній арешт, прив'язував до ліжка та не випускав з будинку.

Ганна БОГДАНОВА, в. о. директора центру сімейного виховання: "Может быть, стресс, может быть, не справился с ожиданиями, и вот такой стресс привел к такой печальной ситуации".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Цей випадок влітку сколихнув усі Сполучені Штати. А за кілька місяців – новий скандал, що облетів вже увесь світ. Американські прийомні батьки нелегально передавали, а інколи і продавали українських сиріт іншим сім'ям. Журналісти агентства Reuters провели розслідування і з'ясували – у Сполучених Штатах вже кілька років існує підпільна мережа з обміну всиновленими дітьми. Тисячі оголошень в онлайн-товариствах та в групах в соцмережах. У списках дітей на обмін виявилось двадцятьонох українців. А ще росіяни, китайці, вихідці з Гватемали і країн третього світу. Зазвичай, прийомні батьки хотіли віддати хвору або неслухняну дитину. Ось, приміром, у цьому повідомленні мама з татом називають 13-річного хлопчика дитиною з пошкодженими мізками, якому нічого не можна пояснити, і шукають, кому його можна було б віддати, але без втручання поліції, суду та соціальних служб. Кому вони віддають дітей, прийомні батьки, звісно, не перевіряли, лише підписували і нотаріально завіряли згоду на опіку іншими людьми. Як з'ясували журналісти Reuters, деято із нових опікунів у минулому мав проблеми із законом, декого позбавляли батьківських прав. Як вони поводяться з дітьми, зараз терміново кинулися перевіряти і українські, і американські служби.

Василь ЗВАРИЧ, заступник директора департаменту з інформаційної політики МЗС України: "Ми відразу ж дали відповідні доручення нашому посольству в Сполучених Штатах Америки перевірити цю інформацію. Американська сторона на сьогоднішній день пообіцяла ретельно вивчити факти, викладені в журналістському розслідуванні".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Та подробиці гучної справи потроху виходять на поверхню. Це Анна Барнс, дівчина з Росії, котру прийомні батьки вирішили віддати у чужі руки. Після двох років спільногого життя вони втомилися від дочки і розмістили оголошення, як про продаж будь-якого товару.

Гарі БАРНС, прийомний батьки Анни Барнс: "Звісно, це погана аналогія, але це як продаж уживаного автомобіля. Якщо ви скажете, кому-небудь, що він щодня ламається – його ніхто не купить".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Дівчина розповіла, що опікуни знущалися над нею і схиляли до інтимних стосунків. Зараз вона під опікою соціальних служб. За законами Сполучених Штатів, соціальні служби ретельно перевіряють батьків до усиновлення. Вони підтверджують, що рівень життя сім'ї дає можливість виховувати дитину.

Руслан КОВБАСА, директор департаменту сім'ї та дітей Міністерства соціальної політики України: "Той перелік документів, який здають батьки, він дуже великий. Починаючи від наявності житла. В першу чергу, це здоров'я даних батьків, це психологічний стан, це відповідні медичні висновки".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Але щойно усиновлення відбулося, в життя родини вже ніхто не втручається. З боку України благополуччя усиновлених дітей за кордоном пильнують наші консульські установи. Та перевірити кожну дитину їм не під силу.

Світлана МАРЧЕНКО, представник Альянсу "Україна без сиріт": "А можете собі уявити, що на всю територію, величезну територію Сполучених Штатів Америки працює всього буквально там, якщо я не помиляюсь, три-чотири консульства, туди за останні роки було усиновлено понад вісім тисяч українських дітей. Звичайно, вони фізично не можуть перевірити стан життя, стан здоров'я кожної дитини".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: За законом, кожна прийомна родина мусить повідомляти українську сторону про проблеми з утриманням дітей.

Юрій ПАВЛЕНКО, уповноважений президента України з прав дитини: "Родини пишуть зобов'язання в процесі усиновлення в Україні про те, що будуть інформувати, будуть надавати звіти, але, перетнувши кордон, часто про це забувають".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Причому відповідальність за таке мовчання не передбачена. Тож фактично відстежити долю українських дітей, які потрапляють в іноземні сім'ї, або складно, або неможливо. І прийомні батьки про це знають. Китай, Литва, Румунія, країни Азії і багато інших з року в рік ускладнюють процедуру усиновлення своїх дітей іноземцями. У них усе більше вимог до прийомних батьків. Росія взагалі заборонила усиновлення американськими сім'ями після випадку з Дімою Яковлевим. Прийомний батько залишив хлопчика у своєму джипі на дев'ять годин у тридцятиградусну спеку. Маленький Діма буквально згорів на задньому сидінні позашляховика, а батько був повністю віправданий американським судом. Радикальних кроків на кшталт "закону Діми Яковleva" Україна не робитиме, – впевнений уповноважений президента з прав дитини Юрій Павленко. Натомість виходом може стати ратифікація Гаазької конвенції про захист дітей та міжнародне усиновлення.

Юрій ПАВЛЕНКО, уповноважений президента України з прав дитини: "І це зобов'яже органи і державної влади, органи місцевої влади, суди Сполучених Штатів в обов'язковому порядку при усиновленні, при переусиновленні дитини отримувати дозвіл компетентного органу влади в Україні – Міністерства соціальної політики".

Максим КРАПІВНИЙ, кореспондент: Поки що суди Сполучених Штатів повинні розглянути справу батьків, які віддали прийомних дітей опікунам. Правда, прогноз поліції невтішні. Юридично батьки, віддавши своїх дітей, не порушили закону. Адже забезпечити

опікуна – це не злочин. З Києва лиш обіцяють: якщо українські діти не захочуть повернутися до прийомних батьків – їх готові повернути на батьківщину.

10-й форум Ялтинской европейской стратегии

Интер, Подробности недели

Евгений КИСЕЛЁВ, ведущий: На минувшей неделе вся политическая жизнь Украины сосредоточилась в Ялте. Там прошел десятый ежегодный форум YES – Ялтинской европейской стратегии, так сокращенно называется это мероприятие. На форум приехали едва ли не все крупные украинские политики. Там были и Президент Виктор Янукович, и Премьер-министр Николай Азаров, и оппозиционеры Виталий Кличко, Арсений Яценюк, Юрий Луценко.

Иностранных гостей тоже было немало. Больше того, я бы сказал, давно в Ялте не было такого представительства. Там был Билл Клинтон, экс-президент США, и его жена Хиллари, которая, как предсказывают многие, может стать следующей хозяйкой Белого Дома, первой в американской истории, экс-канцлер ФРГ Герхард Шредер, бывший министр финансов США Ларри Сammerс, 54-й премьер Италии Марио Монти, еврокомиссар Штефан Фюле, министр иностранных дел Швеции Карл Бильдт, министр иностранных дел Польши Радек Сикорский и прочие, и прочие, и прочие, как говорится. В этом году дискуссии на Ялтинском форуме были как никогда жаркими. И это не удивительно, потому что всего лишь через два месяца – в конце ноября, решится, без преувеличения, судьба Украины. Будет ли подписано соглашение об ассоциации с Европейским Союзом? В Ялте искали ответ на этот вопрос. Подробности – в сюжете моей коллеги Ольги Черваковой.

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: На минувшей неделе вся политическая жизнь страны сосредоточилась в Ялте. Там прошел 10-й ежегодный форум YES - Ялтинская европейская стратегия. Так сокращено называется это мероприятие. На форум приехали едва ли не все крупные украинские политики. Там были и президент Виктор Янукович, и премьер-министр Николай Азаров, и оппозиционеры Виталий Кличко, Арсений Яценюк, Юрий Луценко. Иностранных гостей тоже было немало. Больше того, я бы сказал, давно в Ялте не было такого представительства. Там был Билл Клинтон, экс-президент США, и его жена Хиллари, которая, как предсказывают многие, может стать следующей хозяйкой Белого дома. Экс-канцлер ФРГ Герхард Шредер, бывший министр финансов США Ларри Сammerс, 54-й премьер Италии Марио Монти, еврокомиссар Штефан Фюле, министр иностранных дел Швеции Карл Бильдт, министр иностранных дел Польши Радек Сикорский и прочая, и прочая, и прочая. В этом году дискуссии на Ялтинском форуме были как никогда жаркими, и это не удивительно. Потому что всего лишь через два месяца, в конце ноября решится судьба Украины. Будет ли подписано соглашение об ассоциации с ЕС - в Ялте искали ответ на этот вопрос. В парламенте уже привычная картина единства во имя евроинтеграции. Депутаты приняли еще два закона из европакета и все так же абсолютным большинством голосов. Европейский политический бомонд пьет шампанское и нахваливает Украину. В Ялте слет евроинтеграторов.

Ян ТОМБИНСКИЙ, глава представительства Евросоюза в Украине: Все ближе Вильнюсский саммит, где мы ожидаем подписания соглашения. Мы видим огромную мобилизацию украинских полит сил. Вчера правительство страны утвердило проект соглашения об ассоциации, парламент проголосовал за законы из евроинтеграционного пакета - это вселяет оптимизм.

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: "Здесь, в Ливадийском дворце это уже традиция. Каждый год в середине сентября тут обсуждают украинский европейский выбор. Пожалуй, впервые за 10 лет существования форума погода непривычно прохладная для этого времени года - всего 20 градусов. Отсутствие курортной атмосферы компенсировано непривычно жаркими дискуссиями. Виктор Янукович выслушивает неудобные вопросы в присутствии всего европейского политбомонда. Юрий Луценко призывает президента немедленно освободить Тимошенко, подписав указ о помиловании".

Юрий ЛУЦЕНКО, лидер общественной организации "Третья Украинская Республика": Я закликаю вас, Вікторе Федоровичу, людина, яка не боїться Путіна, не боятися Юлії Тимошенко. Просто взяти ручку і підписати сьогодні рішення, яке фактично дасть 100%-ву гарантію до Вільнюської перемоги.

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "Щоб вас це не образило порівняння з Тимошенко в прямому і переносному смислі, ви в різних вісовых категоріях. Сідайте, будь ласка. Тому не беріть на себе зайвого. Мабуть, немає більш зацікавленої людини, ніж я, щоб ми це питання вирішили. Але відповідь на це питання лежить в площині знаходження компромісу чи відповіді за участю Тимошенко".

Арсеній ЯЦЕНЮК, лидер фракції Батьківщина): Пане президенте, в які терміни буде виконано один з ключових критеріїв для підписання угоди між Україною і ЄС?"

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "Ми платимо за газ більше, ніж Європа приблизно на 150 долларів. І це наслідки підписання угоди ганебної 2009 року".

Ольга ЧЕРВАКОВА, кореспондент: Оппонент Януковича - Даля Грибаускайтє, президент Литви. Именно в этой стране состоится столь важный для Украины саммит. Украинской власти ответили: газ для России всегда был политическим инструментом.

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ, президент Литвы: "У нас нет Тимошенко, но мы платим больше, чем вы".

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "Я переконаний в тому, что ви помиляєтесь. Скажіть, будь ласка, яка ціна у вас?"

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ, президент Литвы: "479 долларов".

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "479 долларів? А ми платимо сьогодні 529 на сьогоднішній день".

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ, президент Литвы: "Потом скидка 100".

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "Та це ціна, при чому тут скидка? Скидка – це база. Військова база. Тому жарти тут дуже погані для нас".

Ольга ЧЕРВАКОВА, кореспондент: После публичной схватки президента и оппозиции, нескрываемый оптимизм еврочиновников сменился резким тоном высказываний. Освобождение Тимошенко уже не попросили, а потребовали в ультимативной форме.

Даля ГРИБАУСКАЙТЕ, президент Литвы: "Даже все промежуточные договоренности о законах, о изменении в прокуратуре у вас и так далее - они в finale тоже не сработают, если не будет весь пакет до конца совершен. То есть Тимошенко является пунктом этого пакета".

Андерс АСЛУНД, старший научный сотрудник института международной экономики: "То, что президент Янукович сказал, было положительно, но не совсем ясно. Он сказал, что по настоящим законам это невозможно, но не исключил, что это изменится".

Стівен ЛАЙФЕР, посол США в Украине 1998-2000: "Я слышал, президент Янукович сказал, что разрешит Тимошенко поехать лечиться в Германию. Но я не слышал, чтобы он сказал, что он отпустит ее на волю. В том-то и вопрос. У Украины есть такая большая возможность, и я очень переживаю, что она может быть не использована".

Юрий ЛУЦЕНКО, лидер общественной организации "Третья Украинская Республика": "Сьогоднішня подія тут, при всіх, додала йому розуміння, що просто бавитись в процес звільнення Тимошенко уже недостатньо".

Ольга ЧЕРВАКОВА, кореспондент: Подписывать или не подписывать соглашение об ассоциации - европарламент будет решать после того, как заслушает доклад миссии Пета Кокса и Александра Квасневского. Вот он, человек, которому хотят понравиться и власть, и оппозиция.

Александр КВАСНЕВСКИЙ, сопредседатель мониторинговой миссии Европарламента: "Я так много провожу времени в Украине, что жена иногда спрашивает, нет ли у меня там другой семьи. На что я отвечаю, да, есть. Это господин Янукович и госпожа Тимошенко".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Одно из самых харизматичных выступлений Ялтинского форума. Хиллари Клинтон вселяет еврооптимизм в украинских политиков и призывает их сделать шаг в сторону Европы.

Хиллари КЛИНТОН: "Прекрасный украинский шоколад, как и другая ваша продукция, может быть экспортирован в любые страны мира".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Эти слова срывают аплодисменты, но вовсе не потому, что речь о сладостях зашла во время ужина. Украинские экспортеры услышали в них поддержку в недавней торговой войне с Москвой, запретившей ввоз на свою территорию кондитерских изделий из Украины.

Петр ПОРОШЕНКО, народный депутат Украины: "Это не только похвала украинскому шоколаду, это была поддержка других отраслей нашей промышленности. Никто не верит, что грузинская минеральная вода, молдавское вино, украинский шоколад, литовские сыры вредны для здоровья россиян. Очевидно, Россия предприняла неадекватные шаги, которые прямо противоречат правилам ВТО".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: На бурную дискуссию о европейском выборе Украины Кремль отреагировал только под конец второго дня, и то дистанционно.

Владимир ПУТИН, президент России: "Мы не давим ни на одну из стран в вопросе выбора дальнейшего пути экономического или политического развития. Утверждая обратное, вы фактически отрицаете национальный суверенитет страны, будь то Украина, Молдова или Армения".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Российская политическая элита дружно проигнорировала Ялтинскую европлощадку. Едва ли не единственный, кто ее посетил - советник Владимира Путина Сергей Глазьев. Вот как он не давил на Украину.

Сергей ГЛАЗЬЕВ, советник президента РФ: "А кто заплатит за дефолт Украины, который становится неизбежным? В этом случае украинских валютных резервов хватает всего лишь на полгода".

Карл БИЛЬД, глава министерства иностранных дел Швеции: "Согласно одному из исследований, в случае вступления Украины в ЕС ее ВВП вырастет до 12%. А если страна выберет Таможенный союз, произойдет наоборот - падение экономики. Но вопрос не в цифрах - это ценностный выбор".

Виктор ЯНУКОВИЧ, президент Украины: "Україна знаходиться між двома великими монстрами: ЄС і Росією. І це ми відчуваємо кожного дня. І ігнорувати чи якось легковажно відноситись до цього положення ми не можемо".

Леонід КУЧМА, президент Украины, 1993-2005: "Між крапельками ходив тільки один президент - Леонід Макарович".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: За два президентских срока его неоднократно упрекали в многовекторности. Леонид Кучма вспоминает: и в его времена давление со стороны России было обычной практикой. И сейчас никакой это не эксклюзив.

Леонід КУЧМА, президент Украины, 1993-2005: "Починаючи з касетного скандалу - це не тиск? Це провокація сама натуральна. А Тузла? Забули про Тузлу? Це також перевірка України на вшивість. Чи витримає Україна, чи ні?"

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Еще один экс-президент, пожалуй самый почетный VIP-гость, Билл Клинтон, указывает на слабое место Украины - энергозависимость.

Билл КЛИНТОН, 42-й президент США: Экономический кризис - это кризис природных ресурсов. Именно с ним надо бороться, чтобы победить в политической игре. Технологии нам помогут.

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Этих слов как будто ждало украинское правительство. Оно уверяет: модернизация производства с целью уменьшения энергозависимости - задача №1.

Николай АЗАРОВ, премьер-министр Украины: "Если мы свою доменную печь не будем реконструировать, не будем заменять более современными методами выплавки стали, то эта

доменная печь остановится. Нам предстоит в течение 10 лет пройти очень трудный путь, но альтернативы ему нет".

Юрий БОЙКО, вице-премьер-министр Украины: "Очень приятно, что усилия украинского правительства оценены, и было подчеркнуто, что мы находимся на правильном пути для достижения энергетической независимости".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Белый зал Ливадийского дворца, где два дня бушевали страсти по Европе, украсили механической абстракцией Демиана Херста. Основатель форума говорит: это символично.

Виктор ПИНЧУК: "Очевидно, это образ новой Европы, нового поколения. Мне кажется, тут есть определенное соревнование синего и желтого цветов. Думаю, это образ новой Украины, которая будет успешной".

Ольга ЧЕРВАКОВА, корреспондент: Символизм происходящего перед вильнюсским саммитом стал сюжетом еще и для анимации. Сталин, Рузвельт и Черчилль, собирающиеся здесь на историческую встречу в 45-м году, оживают в образах современных политиков. Тогда в Ливадийском дворце мировые лидеры делили Европу. Гrimасы истории: теперь на этом же месте уже современные политики обсуждают, как ее объединить.

Украинская оппозиция внезапно начала публично выяснять отношения TPK Украина, События недели

Андрей ДАНИЛЕВИЧ, ведущий: Пока Европа и Россия дерутся за право первой политической ночи с Украиной, украинская оппозиция внезапно начала публично выяснять отношения: кто из них единственный, в смысле – кому быть единственным кандидатом от оппозиции на президентских выборах? Начала разговор Юлия Тимошенко в своем письме из-за больничной решетки.

Юлия ТИМОШЕНКО, заключенная Качановской исправительной колонии, экс-премьер-министр Украины: "Единым кандидатом от оппозиции должен стать тот, кто получит больше всего голосов в первом туре голосования. Это честно, прозрачно, демократично. Я противник выдвижения единого кандидата в президенты Украины от оппозиции в первом туре выборов".

Андрей ДАНИЛЕВИЧ, ведущий: Виталий Кличко не согласен с лидером "Батькивщины": единого кандидата нужно называть сразу.

Виталий КЛИЧКО, лидер партии "УДАР": "Я считаю, что Юлия Владимировна в этом отношении не права. Наша четкая позиция – выдвижение единого кандидата от демократических сил уже в первом туре".

Андрей ДАНИЛЕВИЧ, ведущий: Арсений Яценюк – номер два в иерархии партии "Батькивщина" – в ответ напомнил Виталию Кличко, мол, договорились же еще в мае: кандидатов сначала будет несколько, а потом один.

Арсений ЯЦЕНЮК, глава фракции ВО "Батькивщина": "Есть документ, подписанный 18 мая этого года, и там стоит подпись Виталий Кличко, Олега Тягнибока и моя. Там четко определено, что три политические силы договорились иметь единственного кандидата во втором туре".

Андрей ДАНИЛЕВИЧ, ведущий: Неправильно договорились, - считает бывший заключенный Минской исправительной колонии, экс-министр внутренних дел Юрий Луценко. Он, как и Кличко, считает, что нужен один-единственный кандидат уже в первом туре.

Юрий ЛУЦЕНКО, экс-министр внутренних дел: "У меня нет какого-либо личного интереса, ведь победу каждого из кандидатов – Тимошенко (Яценюка), Кличко, Тягнибока я приму как свою личную победу. Однако, как их друг, я считаю, что не могу молчать, и мы не имеем права испытывать судьбу, играя в спортлото".

Виборче законодавство до Вільнюського саміту не зміниться

Радіо Свобода, Політика

Не зважаючи на вимоги ЄС, виборче законодавство у найближчі 3 місяці не зміниться, зазначають українські експерти. Проте, припускають вони, це не завадить Україні підписати Угоду про асоціацію. Причому, представники влади переконані, що Україна взагалі не зобов'язана змінювати виборче законодавство та ухвалювати Виборчий кодекс. Натомість опозиціонери наголошують, що без комплексного реформування виборчого законодавства фальсифікації не припиняться.

Ухвалити зміни до виборчого законодавства – одна з вимог, які Україна має виконати для підписання Угоди про асоціацію з ЄС у листопаді цього року. Проте, як наголошують експерти, найближчим часом змін чекати не доведеться.

Юрій Ключковський, директор Інституту виборчого права у коментарі Радіо Свобода зазначив, що процес реформування виборчого законодавства не повинен штучно пришвидшуватись. І хоча представник Венеціанської комісії Пітер Пакзолай ще у серпні наголосив на нагальності ухвалення змін, експерт переконаний, що саме обговорення щодо змін може тривати кілька місяців. На думку Юрія Ключковського, це не стане на заваді підписанню Угоди про асоціацію, а вимоги Європи не слід розуміти буквально.

«Ці речі не вирішуються протягом 2-3 місяців. В ЄС не сподіваються, що ми до листопада усі проблеми виборчого законодавства розв'яжемо. Але вони дуже хочуть побачити з боку України бажання рухатися цим шляхом, тобто початок роботи у цьому відношенні і тенденцію. І в принципі, поки що, вони можуть цим задовольнитися», – пояснює експерт.

Чи будуть зміни взагалі?

Вадим Колесніченко, народний депутат від Партиї регіонів, член комітету з питань верховенства права та правосуддя, наполягає на тому, що Україна взагалі не повинна змінювати своє законодавство. Політик вважає вимоги Європейського союзу невідповідними та пояснює це тим, що принципи виборчого права в Україні уже є та змін не потребують.

«У нас немає обов'язку до Вільнюського саміту змінювати виборче законодавство. Тим більше Виборчий кодекс, який ми звісно приймати не будемо. Найголовніший критерій для нас – чесність, прозорість і свобода волевиявлення, можливість об'єктивного підрахунку голосів», – підкреслює Вадим Колесніченко.

Сергій Соболєв, народний депутат від «Батьківщини», член комітету з питань правової політики побоюється, що реформування виборчого законодавства взагалі може не відбутися.

«Вони розуміють, що їм набагато краще існувати в цих умовах координат, де є можливість фальсифікацій та підтасовок на виборах. І це неприпустимо. Але для реформування потрібна політична воля. У Партиї регіонів та комуністів такої політичної волі немає», – вважає політик-опозиціонер.

10 грудня 2012 року Рада закордонних справ ЄС ухвалила висновки, згідно яких реформування виборчого законодавства є однією з трьох ключових умов. Крім того, необхідність внесення змін до чинного закону була визнана спільною заявою України та ЄС у рамках шістнадцятого саміту, що відбувся у Брюсселі 25 лютого 2013 року.